

310313 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 18-వ తేది సోమవారము

No. 217

నంపుటము ౯

డుండుభినామభంపత్నరము, మార్గశిరమాస బహుళ అమావాస్య 30.

నంచిక ౨౧౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయమందుగాదు. సకలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినవి

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

వసంత కుసుమాకరము.

బసవరాజీయము.

మేహరోగ ప్రకరణము

419 వ. పుట మధ్యమేహాశయమును ప్రసిద్ధముగ రేతరములనుండి ఆర్యవైద్యులు ఉపయోగించుచున్నారు. ఇంకను తీయ, అశ్వత్థము, నిమ్మరస మొదలగు వ్యాధ్యులలోగూడ మిక్కిలి అనుభూలము. బలవర్ధకము రక్తమును శుద్ధిజేయును. ఇందు శతపుటాభకము, బంగారము, ముత్యము, పంగ భస్మము, కాంకము, ఇత్యాది విలువలగల ఔషధములు గలవు. 20 మాత్రముల సీసా 1 టికి రూ 5.0-0 ఔషధముతో గూడ పథ్యమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసి లిమిటెడ్

వసూలైన మూలధనము రూ 1,12,925-0-0 19 హరిన్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డు పోస్టు-మదరాసు

నిర్వహించు డాక్టర్లు ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

(కాంచీలు:— (1) నెం 149 హైరోడ్డు తిరుళ్ళి కే.సి. (2) 402, మింటుస్ట్రీటు జి.టి. మద్రాసు. (3) నెం 2, బహదూరోడ్డు రాయచేటి. (4) హైరోడ్డు. తిరుపతి.

అమృతాంజనము
సందరమైన 1923 ఉపయోగమైన

శ్రీ రాధాకృష్ణుల క్యాలండరు

విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నది

క్యాలండరు వెల 1-కి 0-4-0 వి.పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0

వెంటనే వ్రాసుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము

అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు, బొంబాయి.

ఇదివరలో గమనించకుండిన

తప్పక దీనిని గమనించ ప్రార్థింతులు కానులందఱు, ఆరకానులందఱు, గజల పట్టెడలు, పురుషుల గడియారము గొలుసులు, అడ్డీగలు, మొలతాదులు, కంకీలు, వడ్డాణములు మున్నగుట్టి వారి వారి శారీరక మేరకు అత్యంతలోతయారు చేసి యివ్వబడును. (2)

మొదటిరకం వెండి బంగారపు పూచీ యివ్వబడును.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నల్లూర్రతులు, 25, చైవాబాదరోడ్డు, మద్రాసు.

గొప్పభగవంతు! జాతకరత్నము తగ్గిరిమ!

PART I

జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేది వేళ మున్నగునవి తేడయే గుంజ త్వర ఫలితములను క్యాలెండరు రీతికొని సహా యెన్ని గుంజ త్వరములైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనులరు. భవము, సంవాసము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు వ్యాధిభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీని వెల రూ 2-0-0, నెలఘనలోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే కలయుచో జాతకములు సరసమైనభరతు పంపబడును.

(164) డ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషశాస్త్రము, భువనోంక, విశాఖపట్నంబల్లా

మంచితరుణము! ఆంధ్ర పత్రిక త్వరపడుదు!!

ఉగాది సంచికలు

(1911 మొదలు 1921 వరకు)

1-కి అ. 0-6-0 చొప్పున కొలది ప్రతులు మాత్రము

మా యేజంటవద్ద దొరుకును

తిరుగా అచ్చుపడనేరవు పోస్టు ఖర్చులు లేవు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

తోక నయమార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలుమొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.

250-200 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూపు 1-4-0

1. మలేరియా జ్వరమునకు మీలోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మంచి నుణమిచ్చినది. లక్ష్య సరిహంజోవ్య సోమవారపేట, కూర్మజిల్లా.

2. మీలోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉష్ణరొగకరమైనది. మరల దేవనబుద్ధుల పంపజోరవను. బాలరామచార్య, శివస్వామి, చిక్కోడి తెల్లగామ.

3. మీలోకామయహర కస్తూరిమాత్రల గర్భిణులకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది. 6 బుడ్డు వెంటనే పంపజోరవను. ఎస్. ఆచ్యయ్య, మార్కం మాస్టరు కిరిగనపాళ్ళి, తెలంగాణ.

సారస్వతానవము విద్యార్థులకు, వ్యాయామికులకు, ఉపాధ్యాయులకు, సంగీతజ్ఞులకు, వారు, పిల్లలకు నేల మెదడు సంబంధమైన పనిగలవారి పాలిటికి సంజీవని.

20 దినములకు సరిపోవు బేషధ వెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చులేదు.

బాంబి అశ్వశాస్త్రం 281 తంబుకెట్టిపిధి మద్రాసు. వి. పి. ఆర్థుల మద్రాసునండి పంపబడవు.

పాశ్చాత్య మెకెటాచల పండితులు శ్రీ శీతారావువ వైద్యశాల మెసూరు. (1)

01-594

బీజ్ బంద్

బీజ్ బంద్:— ఇత్ర వశమాత్ర పుచ్చుకొనిన యెంత పలుచబడిన బీజ్యయిననూ రెండుగంటలలో ప్రభించి అశక్తిమయిన రతి సౌఖ్యమనిచ్చును. కావలసినవస్తువు కొంచెం నిమ్మపండురసము త్రావినవెంటనే బీజ్యస్థలన ముప్పు పులుసులేని భోజనం చేయవలెను. బీజ్ బంద్:— మూడోజోబులు రెండుపూటలు పాలతో పుచ్చుకొనిన ధారగాబోవు బీజ్యము(కుక్క) నమ్మచయిననూ తప్పకకట్టుకు, బీజ్ బంద్:— 15 రోజులు పాలతో రెండు పూటలు పుచ్చు కొనిన నాకార్యాదురభ్యాసములన కలిగిన: సమంజసకర్మము పోయి మరల యివ్వలగుదురు. అనేకులచే కరిక్షించ బడి గర్భిణీకట్టులు పొందియున్నది. మేము విశేషించి వ్రాసు నక్కరలేదు. ఒకసారి రెప్పించి వాడినచో మీకే తెలియదు. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 22 మాత్రలు సీసా 1-కి రూ. 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు లేదు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం, 38, బైరాగిమఠంపిధి, మద్రాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

శ్రుగువతి

అపరాధివృత్తులగు మనజుల మాత్రి మార్గమునండి చీమువలె ప్రవించుచుండెడి, తెల్ల శ్మశ, పచ్చ శ్మశ రక్త శ్మశ నిరు పుష్టత నాశనము మూత్రము బొట్టు బొట్టు బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట పొత్తికడుపు నరములు కొరికియుట మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట యిటువంటి లక్షణములు గల శ్మశోగ సామాన్యములను మొదలంటి, ఇవ్వులేయును, మరియు నూతనముగ సంభవించిన శ్మశోగములను! 48 గంటలలోపు గుణమును బొందించును. మూత్రశాశ్మమును, శ్మశి (అనగా మూత్రపుత్తి) కూడవరచి నరములకు అధిక బలమును కలుగ జేయును. ప్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0 శ్మశిని పది, పోస్ట్ పి కైరాలు చేరుగా నివ్వలయును. మా మందుల జాబితాను, కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆర్యవైద్యశ్రమం, నెం. 41 ఆచార్యపిధి, మద్రాసు. తంబిల్లడన్:—పండిట్, మదరాసు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సంఘ కార్యనిర్వాహక సంఘము

౧౯౨౨ సంవత్సరం డిసెంబరు ౧౦ వ తేది ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రజాతీయోప సంఘకార్య నిర్వాహకసభ తాడిపత్రిలో ౨ గంటలకు శ్రీగాడిచెల్ల వారిసర్వోత్తమరావుగారి ఇంట్లో జేరేమయి యాగ్రేంది తీర్మానములు గావించబడినవి:—

హాజరయినవారు:— ౧. టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులు గారు, ౨. కాశీనాథునివాగేశ్వరరావుగారు, 3. గడ్డె శంకయ్య వాయడుగారు, ౪. ఆరమిల్లి మంగయ్య, 5. గాడిచెల్ల వారి సర్వోత్తమరావుగారు, ౬. సహాయం వరదయ్యగారు, ౭. తేలూరు నుబ్బరామిరెడ్డిగారు, ౮. క. రాజగోపాలాచారిగారు, ౯. బ్రహ్మజోశ్యుల లక్ష్మీవరసమృగారు.

౧ ఈ రోజువరకు వివిధజిల్లాలనుండి వచ్చిన ౪౧౧ దళ భాన్తులలో యెన్నుకొనబడిన దళభాన్తులుగాక మిగిలిన ౧౧౧ దళభాన్తులవారును యెన్నుకొనబడమనెడి.

౨. వీరిలో రాజాని వారి స్థానములు పూర్తిచేయుటకు యీ నెల ౨౦ వ తేదిన కార్యనిర్వాహక సభయు సమావేశము కావలెను.

౩. శ్రీ ప్రకాశగారి దళభాన్తు చదవడమెనెడి. అత్యవసరముగానుకొనటకు ౨౦౦ రూపాయలు అడ్వాన్సు ఇచ్చుటకు ఆంగీకరించడమెనెడి.

౪. ౩౦-వ ఏప్రిల్ లోచేసిన ౩ వ తీర్మానమును రద్దు చేయడమెనెడి.

5. పంచమ నిధిగాను వచ్చిన దళభాన్తులు చదువడమెనెడి. వచ్చినవారో జిల్లావారికి సమరనిధినుండి రు. ౧౦౦/ రూపాయలు వెంటనే ఇచ్చుటకును, వివిధ జిల్లాలవారు కొంత సామ్యము ప్రత్యేకించి తెలిపిన వెంటనేవారికి ౧౦౦/ రూపాయలు పంపుటకును యితర జిల్లావారికి దళభాన్తులు పంపుటకు జనవరి ౨౦ వరకు గడవు చేయుటకును తీర్మానించడమెనెడి.

౬. శ్రీ తునుమ మెకటరామయ్యగారి యుత్తరము చదువడమెనెడి. వారికి గాయకు జేతుటకు ఖర్చులకింద ౭౫/ రూపాయలు ఇచ్చుటకు తీర్మానించడమెనెడి.

౭. ఆంధ్రదేశమునుండి ప్రేక్షకులుగా వచ్చునట్టి వారికి ఆనగా రైతులు, కార్మికులు రాజీమనస్కంధులై విశిష్టతైన వారికి ప్రేక్షకుల టికెట్లునిచ్చుటకు రాష్ట్రీయకార్యదర్శిగారికి అధికారమివ్వడమెనెడి.

౮. శ్రీదండు నారాయణరాజుగారు నిర్వంధికులయి నందు కల్ల వారిసానే శ్రీశర్మలల్లి మంగయ్యగారికి అఖిల భారతకాంగ్రెసు సంఘసభ్యులుగ యెన్నుకొనడమెనెడి.

౯. శ్రీ ఉమా ఆలీషాగారు బిల్లు వివరములలో అధ్యక్షులు వారిచ్చిన స్టేటుమెంటును చూచి యీ సంఘమువారు ఉమాఆలీషాగారికి బిల్లులోని ఖర్చుల నిచ్చుటకు జవాబులేసిన తీర్మానించడమెనెడి.

౧౦. శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారు అఖిలభారత కాన నోల్లంపున సంఘమువారితో కూడా ఆంధ్రదేశములో ప్రయాణము చేసినందుకు అయినబిల్లు చదువడమెనెడి. అది ఆగ్రే కరిగడమెనెడి.

౧౧. ఖాదీ దయిరక్తరుగాని ఖద్దర్ లేఖ చదువడమెనెడి. నాల్గూపురములోజ్జామనివారణ్ణి సంబంధములలో ఖద్దరువ్యాపకము నిమిత్తము ౨౦౦౦ రూపాలు ఖాదీ దైరక్తరుగాని ఖద్దరు నిధి నుండి అప్పుగా ఇచ్చుటకు తీర్మానించడమెనెడి. వారు గడదు మెక్రమును ౩ నెలలలో తిరిగి ఇవ్వవలెను

౧౨. శ్రీమతి ఉన్నకలక్ష్మీ బాయమ్మగారి ౧౦-౧౨-౨౨ తేదీగలలేఖ చదువడమెనెడి. వారికి ఖద్దరు వ్యాపకమునకు ౨౦౦/ రూపాయలు అప్పుగా ఇచ్చుటకు తీర్మానించడమెనెడి. వారు మార్చి నెలఖతలోగా తిరిగి ఇవ్వవలెను. వారు ప్రస్తుతంచేయుచున్న ఖద్దరువ్యాపకము వివరమైన జమాఖర్చుచట్టి రాష్ట్రీయ కార్యస్థానమునకు ౭-వ జనవరి ౧౯౨౩ తారీఖులోపుగా పంపుట నున్న వారు ఖద్దరు వ్యాపారముకు గాను వసూలుచేసిన మొత్తము నిలువయుండు సరుకు తిలకు స్వరాజ్యాధిలో ప్రత్యేకముగ ఖద్దరునిమిత్తము యేర్పడినవిధిగా వుండి శ్రీమండలము వారి ద్వారానే పరిచరించగలందులకు తీర్మానించడమెనెడి. ప్రస్తుతము వారికడనున్న గుమస్తాను మార్చి నెలఖతు వరకు ఇదివరకు మోస్తరుగా లక్ష్మీ బాయమ్మగారి వద్దయుంచుటకు జిల్లాకాంగ్రెసువారిని కోరడమెనెడి.

౧౩. కోట్లో శ్రీనివాసాచార్యగారి దళభాన్తు చదువడమెనెడి. వారు కోరిన ౧౦౦/ రూపాయలు కార్యదర్శి పెట్టబోవు బడ్జెటులో జేర్చుటకు తీర్మానించడమెనెడి.

౧౪. ప్రస్తుతం అనంతపురంజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవారికి ప్రచారమునకు అప్పుగా రు. ౧౦౦/ లు ఇచ్చుటకు తీర్మానించడమెనెడి.

మహాంతాడిపత్రి/తారీఖు ౧౦-౧౨-౨౨ టం. ప్రకాశం,

ఇస్టిటు పాపా

యూదులచే సన్మానింపబడుట

బొంబాయి ప్రాంతము లాసెన్ ప్రత్యేక విశేషమును దీనిని బర 11, 22 ఈ క్రింది విధమున వార్తను బంపెను.

స్థాయిను దేశమునుండి 1506 వ సంవత్సరమునను పోత గలనంది. 1492 వ సంవత్సరము నను వెడలగొట్టి బ ద్దీన యూదులు నిష్క్రమించుట జరిగినానందున ఇస్టిటుపాపా తురుష్క రాజులచే గౌరవార్థము నిండోసగిరి. జెనివా ప్రధాన పాత్రను గుంజుబద్దీ యూదులకు తురస్కములు గావించిన సహాయమునుగూర్చి ప్రకటించిరి. యూదులు పుట్టి వెలిగి అశాది గనండి ప్రేమించుచుండిన దేశములనుండి పాలిట్రోలండిపును తక్కువకే కేరాలతరములకు పారిపోవలసి వచ్చినపుడు తురుష్కములు గావించిన సత్కారమును సహాయమును యూదులు మరచకు. పాశ్చాత్యులు యూదులను చంపుదు, పాశ్చాత్యులు చంపినపుడు నుల్లూను వారిని సంరక్షించెను. తుర్కీదేశము యూదులకు సురక్షణ మొసంగుటయే ప్రభుత్వము గలదును, ధైర్య వా రా ధ వ యి ం దు ను, వి ద్య య ం దు ను సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును అవకాశములను జోసంగెను.

అందుకు తాబడుములు గడవినను తుట్టులు దురభిమానము ఇంకను అధ్యక్షము కాలెదు. యూదులొకడుకన్యమాలపా లగు చునే నున్నాడు.

ధర్మమా, పశుబలమా?

ఆంధ్రులు ఇస్టిటు పాపా చక్కగ నవగ్రహించెను. కరుణ లను కన్న ధర్మమే శ్రేష్ఠతరమని గ్రహించిన స్థితియందు దేశి యులను తుర్కీదేశము తమదేశమే యని భావించుచుండినయూ దులను ఇస్టిటు స్తుతించెనుకేరాల రాష్ట్రమును. గూర్జిన పూత్ర యత్నము లిప్పటికే యేయును ఫలింపలేదు. లాసెన్కు మే నువార హృదయము మె యేలెంచితిమి. రాజభవముతో నుండితిమి. మే ను నిన్ను నేయభిప్రాయములతో నుండితిమా నేటికిని అట్లేయు న్నాము. మా సమాచారంబునుండియు ఒకవిధముగ వాంఛో కన గావించుచుంటిమి. విదేశీయుల కిరతదేశము లెంతసౌఖ్యవంత ములూ, మాదేశమును అంతసౌఖ్యవంతమని మేము నమ్మ కముగ బలుకుచుంటిమి. మేముందరి యెడలను సమాభివాదముతో బ్రవర్తించుము. జలసంధుల నందరును నుపయోగించుటకు వసతి యొందవలెనని మేము కోరుచుంటిమి. ఇంతమాత్రమున కా జ్ఞానం టినోపులు బయటిపారి యుత్పదమునకు విచ్చలవిడిగ వదిలి పెట్టుట యెట్లుగను? మాకాటికి సమాజసిద్ధముగ నుండినదేశమునే మేము కోరుచుంటిమి. కిరతులదేశములను మాకిచ్చిన, మా కక్కరలేదు. మేము వానిని స్వీకరింపము. తురుష్క సామ్రా జ్యము నుండి గ్రహించ బడిన భాగములను మరల మాస్వాధీనము చేసిన చాలును. స్వాతంత్ర్యదీపమునకు తగిన సాధనములు చాలును. మేము మాపోరాటమును ప్రారంభించినపు డు మేము అతిదుర్బల స్థితిలోనుంటిమి. కర్తమానభావికాలములం చేమి జరిగినను మాద్రోసు ముడసియాలయందు జరిగినకార్యముల నుబట్టి మాకు బలము చేహురనని యే భావించుచున్నాము.

“మాబలమునకు కారణ మేమనగా పోరాట ము ధర్మబద్ధమైనది. మేము కోరు కోరికలు న్యాయముగను, మిత ముగన్నునున్నవని మిత్రమండలినితము లంగీకరించునని మేము న న్ముచున్నాము. లాసెన్ సమాదేశమునందు మేము ఎదరిని ధిక్క రింపలేదని మీకోపాటికి తెలిసియుండును. మే మింత క్రమభావ మతో నుండిన, సమాధానము కుదురుకుండిన, ఆక్రమము మాది గానని స్పష్టపడగలదు. భగవంతుడు నిపులను తప్పించును. కనుక అతడు అందరికిని రాజభావములను ప్రసాదించును గాక యిది ప్రార్థించుచున్నాను”

ఇస్టిటుపాపా పిత్తులు జెనివా కాసనసభ్యుడు గిగ్నోను గారు పర్యవేక్షించుచు స్వినువారు లాసెన్ సమాదేశమునుగూర్చి యనుదినము చదువుచుండి రనియు, అసమాదేశములను లాభము గలుగునుగాక యనియు తెలిపిరి.

తరువాత జెనివా విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులగు పిట్టా ద్దుగా రిట్లు చెప్పిరి.

“స్వీడు ప్రజలు తమ స్వాతంత్ర్యముతో అకు నందరికీ లది సంరక్షించుట పోరాడిరి. తమరును, (ఇస్టిటుపాపా)తమ దేశియులను అనేకకష్టముల పాలై కాంతికి కృషిసలుపుచుం డ స్థితియందువారకు మేము తమకార్యముల యెడల సాను భూతిగలిగి యున్నామని విన్నవించుచున్నాను. భగవంతుడు తమకు నిక్కముగ కాంతిని ప్రసాదించు నని నేను విశ్వసింతు న్నాను.”

ఐ. యం. యస్. వారి కథిక వేతనములు

ఇండియన్ మెజిస్ట్రేట్ సర్వీసుకు ముప్పుదినుంది యూ కోపియనులను క్రికెటు చేయు నుద్దేశముతో పీల్ ప్రభువు నియమించిన మరతులు సంస్కృతికరముగ లేవని కొందరు ఆంగ్లో యండియన్ ప్రతివాసపాపాకులు వాయుచున్నారు. ఈ మా పిన మరతులవలన కోరినఫలితము లభించుట సందేహస్పదమని స్టేట్మెంటుక్ వ్యతిరేకమునున్నది. పీల్ కృషి యీ వేతనముల కాశపడి యుంతురా ధము వెచ్చించి సాంకేతిక జ్ఞానమును సంపాదించిన వారు కర్మరును కర్మరును సామాన్యవరని యీ వ్యతిరేకము యభిప్రాయము. ఇది వాస్తవమే యెందులకల తమదేశమే వారికి యెక్కువ లాభములను చూపు చున్నప్పుడు అంగ్లేయుల వైద్యులనే పిలువబడుట క్రికెటు చేయ గోరవలెను. లక్షణయుతులైన భారతీయులు లేరా? పిరాయనకు సావధాన పోమురా? యెనికోకోగముల నుండి చనిలేకుండ జేయుటక కారణములు గలరే! ఈ వి. యం. యస్. ఉద్యోగుల ఆశంభ వ్వి నిజమైన కారణము యుద్ధానంతరము ప్రభుత్వోద్యోగుల దురాశలన్నియు మేల్కొంచినది యెందుల వారు తమ యిరుగు పొరుగువారిని దాకవ్యాసనకు దెచ్చుటకై పన్నయత్నం గాంచుచున్న మనకు తెలిసియే యున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగుల కెక్కువ లాభములు జూపిన కొలదిని యెక్కువ జీతములను బలైములకును వారి కోదన మధికమగుచున్నది. విదేశీకాలము లో వి. యం. యస్. ఉద్యోగుల జీతములు బలైములు చున్న గునది మూడింకలధికము గావించబడినవి. ఇంకను “చాలదు చాలదు”నయే వివరమున్నది. యూరోపియన్ వి. యం. యస్. ఉద్యోగుల స్వార్థపరత్వముతో కూడిన కోర్కెలకు సమ్మతించు టకు ప్రార్థనలు జూటాన్యగాన ప్రభుత్వప్రాయమును కొంత యొను గడించినటుల నటించిరి. పీల్ ప్రభు పిరాయనమును కూడ పాటింపక ముప్పుదినుంది యుద్యోగులకు ప్రత్యేక మరతు లను చూపెను. ఇందువలన భారతదేశమునై సధిక బడుపు పడింది. ఇదికరకే భగవంతుడు అంగీకరించినది. ఈసమయముందు కొన్ని జీల రూపుములను కూడ భారతదేశ విశ్వకాలము. కావుననా చూర సి. బి. రామరావు యం. డి. యం. జుల్. సి. గారు ముక్తాను పుత్రిక యొకవానితో ప్రకటించిన లేఖలో తెలియుం డియుల యుముప్పుది యుద్యోగులకనుక అయిదేండ్లువరకల్పించి జేయి పానుల ధనమును వారికోసంగి వారిని ఘనవైద్యుల గావించుట వలన భారతదేశమున కేమిలాభము? దాక్టరు రామరావు గారు తన కృత్యములు గలము లెక్కనేసిరి:—

భార్యభర్తలకు ప్రమాణపు ఖర్చులు. పా	10, 000
పాతితోపికము	80, 000
జీతముమాత్రము	100, 000
మొత్తము	140, 000

“ఇందులో బిడ్డలకు ప్రయాణపు ఖర్చులు లెక్కనే కు బడలేదు. ఇంకను అనేక యితర బలైములు వగైరాలు లెక్క నేయబడలేదు. మరల కష్టపడి అర్జించిన ధనములూ ఆధునము రెండు కొట్ల రూపుముల కృపగా నిచ్చిన వారలగుచున్నాము. మన మేమిలెకుల సామ్యులని యీ దేశమున అనుభవమునంతను సంపాదించి యీ మన హితులు అనారోగ్యకరమగు యీ ఉష్ణ దేశమును విడిచి తాము చేయగల యువకాలమును చేసిన వారై యేకడరు. ఇకనునను చేయవలసిన దెప్పటియులు ప్రభుత్వో ద్యోగములందు లాభముల నెక్కువ చూపుటకు మార్గముల నాలాించుట”

ఒకవైపున నిట్టికృత్యములు కనపడుచుండ ఇంచితేవ్ కమిటీవారు యీదేశమున కేదైన మేలు చేయు లుచున్న యో కనునకు లేదు.

పీల్ ప్రభుత్వోద్యోగులుగా నీ చక్రవర్తినుకొనటకు తగిన కారణము కనపడదు. వైద్యకాఖిలో శ్రాత్ర ఉద్యోగులములకు ఆత్యాకర్షకమేమి ను లేదు. ప్రభుత్వోద్యోగులు లన్నిటియం దును భారతీయులు నియమింపబడగలవారని తెలియవచ్చినంతకే యింగ్లాండునందు వెడ్డకోదన బయల్పడెదరు. దీనిని కన్నియ నుద్దేశముతో భారత కాన్యాంగ మంత్రి యీ ప్రకటించు గావించిన ప్రజల హింసించుచున్నాడు. ఇట్టియందార్ భావమును వాపు టలో పీల్ ప్రభువు ఒడిసెర్ ప్రకటనలన భయపడనవలయు లేదనియు, ప్రభుత్వమువారి నిజమైన ఉద్దేశ్యముల నీ ప్రకటన

మోస్తావిసాదము

ఒక విచిత్రకథ

రైల్వేవిసాదపు కేసుగలదు విచారించబడిన సోదరులలో కొకడగు మహమ్మదాజ్ కుట్టియను నొక కైదీ యూరితి పాత మిచ్చెను.

1711 సంవత్సరము వ్యాకాంబైలో జరిగినవిషయ మాకు ముంది కైదీలలో నే నొకడను. పట్టిపుము చేమనుచే నుండి వా మామ మితముగ వాధింజొచ్చెను. అచ్చట నీటికై వేయజేసి తిమి గాని అరట నీరు దొంగిలించి పోలీసువారిచేర్చెను. ఇంక బిగ్గరగ మే జరువగా ఉలుకోటకడ నీరు చూచి బిగ్గరగని వారు చెప్పిరి. ఉలుకోట కడ నీటికై అమిలిగిమిగాని “పొడో కాకా”వేలిం గారుచచ్చి బంధితయింపట అయితే ప్రభుత్వమునకిని తెలిసిరి. ఇంకను నీటికై లభిలే మొకవిధగా మహమ్మదాజ్ వారు నని యారడుపల్కెను. నీటిని గాలిని మారు కొంత విచ్చిన తరువాత కాల్చిన నొప్పుకొయినను మేమంటిమి. విచారణయేని కొట్టుకొనుడి కటపులుమాత్రము తెరచుటలేదని పోలీసువారింక ద తెలిసిరి. తరువాత గంజికదీయెను. ప్రోజెక్ట్ కన్వీకాగలేక పీరుయని కొట్టుకొనగా.

“మూత్రముపోసికొని త్రాగిడి” అని పోలీసు వారు వెలువలనుండియే చెప్పిరి. కొంతమంది మూత్రముపోసికొని త్రాగిడి. మరికొందరు భరించిన యునుపుల నుండి చెవులునీటిని త్రాగిరి.

పుజానూరు జేరువేళ్ళ నూరు పొమ్మకలేదు నీటిని మొఖమునై చల్లబడగా తెలిసిజేరినది. తరువాత ఎన్నార్లు వెంబడియుండిన యిద్దరు పోలీసువారిని సాక్షిగుర్తుపెట్టెను. ఆ రెండేసాక్షి యూసుపు అను కరడు సాక్షిమిచ్చుచు నిల్చు చెప్పెను. “నీటికై మేమరగా పోరానూరులో నెచ్చెడినది పోలీసువారు తెలిసిరి. భూరానూరుకు తిర్రూరుకు బిగ్గరగ నన్నిచేమనులో నీరు కాకలయునని బయటపడితిమి. గాలితేదని కొట్టుకొంటిమి. పోరానూరు కడకుడ నీటికొంటిమి చేడికొంటిమి గాని పోలీసువారు నిరాకరించిరి.

“నీరివ్వకున్న తలుపులుదీసి యింత గాలిరా నిండు చచ్చిపోవుచున్నామని” మేము దీనులై యడి గితిమి.

“మీరేమైనచేయును పోరానూరునందే తలు పులు తీయుగలుగుచుము.” అని పోలీసువారు గర్జించిరి. “మేమందరము చనిపోవుచున్నాము కడకూర్చు, అని మేము పీరల నరవ చచ్చినచింత లేదు. పోరా నూరు కడనే తలుపులు తీసెనమని వాచి చెప్పిరి.

ఇకలో పోరానూరుచేరితిమి. అచ్చట తలుపులు తెరవ బడలేదుగాని నీరుమాత్రము వ్యాకొలోలోనే కల్లుండెను. తలుపు క్రింద నడుమండి గాలి పీల్చుటయందు దున్నుడై మగ్గుంతున పొదనూరుజేరితిమా తెలియదు.

సారెంటుగారి బెడరిపు

మేకు హెడరుగాను సాక్షిమిచ్చుచు నిల్చుకొని. “ఎ దావలెరి, కట్టి పురుడు, కట్టి పురుడు, కట్టి పురుడు, నీటికై బయటపడితిమి పోరానూరుయొద్ద కలుపుడు కట్టి బిట్టకొంటిమి అపుడు సారెంటుగారు “మీరింక కల్లుముచేరేదేని చచ్చు వరకు కాల్చిం చెదనని” గర్జించిరి. పోరానూరుకూర్చు కలు పులు తెరవబడెను.

అంతలో నాలుగుమారులు మూత్రముపోసు కొని త్రాగితిని.

మునుకు వెట్టి చక్కగా గప్పివుచ్చుట కృషిచేసి మూత్రము కుడ్డేండుట కృషిచేయెను. భారతదేశ ప్రభుత్వములో కను యమున మట్లాడుట కధివాసులు లేరా? ఈ అధికారుల దుర్వ్యయమునుగూర్చి సమాచారము తెలుగు కే కాక ఇంగ్లండు కాలము గడిచినంతకే ప్రమాస్వాత్యునిసాలము కృషిచేసి పీరు చాలుచున్నారే! పీల్ ప్రభువు తన సామ్రాజ్యమునకు వల చెడి చెడిని “కృషి చెడియూ” గ్రతి పాపములను, విధము నిప్పుగు తల వైపులు చూచి యాత్ర చేయింపు. విధానముగాను సమాచారము మొట్టమొదటగా విన్నవించు వెల్లడి చేయగలరా? వా రిట్లు చేయగలముట చూచు మనదేమో స్పష్టముగా తోచును. — (“బొంబాయి కాగితం” నుండి)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

తిరుపతి ట్రస్టు

1. ఇప్పుడు ఆంధ్రరాష్ట్రములో (1) విశాఖపట్టణము, (2) గోదావరి, (3) కృష్ణ, (4) గుంటూరు, (5) జిల్లూరు, (6) చిత్తూరు, (7) కడప, (8) అనంతపురము, (9) ఒక్కోడి, (10) కర్నూలు, (11) మైసూరురాజధాని ఆంధ్రదేశము, (12) మైసూరురాజ్యములలోని ఆంధ్రదేశము, దక్షిణజిల్లాలలోని ఆంధ్ర భాష మాట్లాడు ప్రదేశములు, ముఖ్యముగ చేరియున్నవి. వీని లో విశాఖపట్టణముజిల్లాలో విశేషభాగము, బళ్లారిజిల్లాలో కొంతభాగమునందు యితరభాషలవారు నివసించుచున్నారు.

2. ఇప్పుడు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటకు గాను నూచించబడియుండు పట్టణములలో (1) బరంపురము, (2) విశాఖపట్టణము, (3) కాకినాడ, (4) బంద్యపట్టణములను ఉత్తరజిల్లాలవారి వారి ప్రాతినిధ్యమును స్వప్రముగ వివరించి యున్నారు.

3. కాబట్టి ఉత్తరమున మిగిలియుండు (1) బెజవాడ, (2) గుంటూరు, (3) రాజమహేంద్రవరమునుగురించి యోచించ వలసియున్నది.

ఈ కాలమున గుంటూరు, కృష్ణ, గోదావరి జిల్లాలయందు నేషనల్ పాఠశాల స్థాపించుటయు నది మిక్కిలి కష్టమై చేయుచున్నది. నాన్కోఆఫ్ఫీషియల్ యీ జిల్లాలు ముఖ్య స్థానము. రాజమహేంద్రవరము, ఏలూరు, బెజవాడ, గుంటూరు పట్టణములందలి గొప్ప కళాశాలలు ఉన్నతపాఠశాలలు, దేశ పాఠశాలలు మార్కులయందు ఆ ప్రదేశములయందలి ప్రముఖులందరు గట్టిపరుస్తూవుంటున్నందున చేయుచున్నారు. కొన్ని ఉన్నత పాఠశాలలు దేశీయపాఠశాలలుగ మారిపోయినవి. కొన్ని కొన ప్రాణముతో ఉండులాడుచున్నవి.

కాబట్టి ఈజిల్లాలవారిలో విశేషవనంభువు ఆ ప్రదేశములయందు గొప్పమొట్టకారీ సంబంధించిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటకు యత్నముగా యుండవలసి దృఢముగా చెప్పవచ్చును. నటీయును, యీ జిల్లాలవారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు కావలసిన విశాలప్రదేశమును, ఉత్పాదక ద్రవ్యమును విశాఖముగ నెత్తు రనుమాట కలలానిమాట - తిలక్ స్వరాజ్యనందకు వేలకొలది ద్రవ్యము వారు చేర్చుచుండునపుడు అట్టివారిని తిరిగి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముకొరకు సహాయ ద్రవ్యము కోరుట పొడిగాదు.

4. మఱియును, రాజమహేంద్రవరము, అదికవి యగు నన్నయ భట్టారకునకును, ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి యొక రాజకాశ నరేంద్రునికిని ముఖ్యస్థానమని గొప్పకాంక్షమును నూచించియు న్నారు. అక్షునికాలమున ఆంధ్రభాషకు ముఖ్యస్థాన మగు పురాతన విజయనగరము గలదు. నన్నయభట్టారకునితో బోల్చి దగిన తిక్కన సోమయాజి, పోతన మొదలగు మహాకవుల జన్మ స్థానముల నన్నింటిని ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటకు దగిన స్థలములని చెప్పవలసియుండును.

5. జిల్లూరు, బెజవాడలనుగురించి కాదప్రతివాదం బులు జరుగుచున్నవి. ఈ రెండును మధ్యాంధ్ర జిల్లాలవారికి అనుకూలములు కావని చెప్పవలసియున్నది. ఇందువిషయము గూడ నుండు చర్చ జరిగియున్నది. కాబట్టి తిరుపతి పట్టణము మధ్యాంధ్రజిల్లాల వారి కందరినీ మిక్కిలి అనుకూలమని దృఢముగా చెప్పుచున్నాము. ఉత్తరజిల్లాలలో నే పట్టణములో స్థాపించిన మధ్యాంధ్రజిల్లాల వారి కెంతటి అనానుకూలమో, తిరుపతి పట్టణమునందు స్థాపించిన బెజవాడకు వైరుండు జిల్లాల వారికి అంత అనానుకూలముగ నుండునని ఒప్పుకొనవలసి యున్నది.

6. తిరుపతిలో స్థాపించుటవలన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు విశేషప్రాముఖ్యతయు, అభివృద్ధి జెందుటకు అనేక సౌకర్యములు గలవు.

(1) తిరుపతిపట్టణము హిందూదేశమున కంతకును గొప్ప పుణ్యక్షేత్రముగ నున్నది.

(2) గొప్పక్షేత్రములు పూర్వకాలమునుండి విద్యావీర ముగ నున్నవి. ఈ కారణముచేతనే అనిశివెంటువీరసాని గారు తొలవ బనారసునందు పెంట్లలో హిందూకాలేజిని స్థాపించిరి. కానిశి శ్రీ దర్శాంగమహాశాఖాధ్యక్షుడు, మదన మోహన మూల్యగారును హిందూ నివర్తిత స్థాపించ గలిగిరి. మిక్కిలి దూరదేశములో నుండు కాశ్మీరము, మైసూరు, తిరువాన్కూరు మొదలగు మహారాజులు సయితము అనేక లక్షలకొలది మూలద్రవ్యము నిచ్చియున్నారు.

దీర్ఘ, కలశి, మొదలగు పట్టణము లుండగా బెనారసులో హిందూ విశ్వవిద్యాలయమును శ్రీ దర్శాంగ మహారాజుగారు ఎండుక వీర్పాటు చేయగలరు?

కాశీ పుణ్యక్షేత్ర మగుటవలన నచ్చట స్థాపించిన గొప్ప విరాళములు భర్తాగృహవలన లభించునని నమ్మకము చేతనేగదా? మహర్షి నూనెపి రాము మరీద్యారములో గురుకుల విద్యాలయమును స్థాపించియున్నారు.

(3) కాబట్టి తిరుపతి క్షేత్రములో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించిన అనేకహిందూదల పవ్యంతమునం దుండు భర్తాగృహలగు మహారాజులు, రాజులు, లక్షాధికారులమూలమున విశేషధనమును ప్రోగు చేయవచ్చును. ఈనాతన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము హిందూవిశ్వవిద్యాలయముయొక్క భద్రతల మీద ఏర్పాటుచేసిన ఎంతటి వైకము వైకను సంపాదించ వచ్చును.

(4) తిరుపతిక్షేత్రమునందు స్థాపించిన హిందూవు లందరికిని మిక్కిలి సంతోషముగ నుండును. విశ్వవిద్యాలయముయొక్క కారణము పెట్టుకొని యీక్షేత్రమును దర్శించుకొని వెళ్లుటకు వీలుండును.

5. తిరుపతి పుణ్యక్షేత్ర మగుటవలన వెకనావపాడిన అనేక గొప్ప ఉద్యోగస్థులు వారి జీవితకాలమున యిచ్చట జరుపుటగాను స్థిరనివాసము లేర్పాటు చేసికొనుచున్నారు. దూరమునందలి జిల్లాలవారు కయితము చేతుచున్నారు.

కాబట్టి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు గాను ఉచితముగ పనిచేయుటకు గౌరవనీయులగువారు నులభముగ లభింపగలరు.

6. తిరుపతిక్షేత్రము లే ని నుంట్ల రైలు జంక్షనుకు మిక్కిలి సమీపమున నున్నది. పగలు రాత్రి అనేక రైలులు తిరుపతికి రేణిగుంటకు తిరుగుచుండును.

రేణిగుంట జంక్షను బొంబాయి, మదరాసు రైలు మార్గములోను, కాటాండి, గూడూరు, భృవరము, గూడూరు రైలు మార్గములకు చేరుచున్నది.

కాబట్టి (1) ఒక్కోడి, (2) అనంతపురము, (3) కర్నూలు, (4) కడప, (5) చిత్తూరు, (6) ఉత్తరకర్నాడు, నేలము, కొయ్యలపూర్ మొదలగు జిల్లాలయందలి ఆంధ్రనులకును (7) జిల్లూరు జిల్లాలవారికిని తిరుపతిపట్టణము మిక్కిలి సమీపముగను, అనుకూలప్రదేశముగ యున్నది.

కర్నూలు జిల్లాలోని అనేక తాలూకాలవారికి వెజవాడకు వెళ్లుటకన్న తిరుపతికి వచ్చుట మిక్కిలి అనుకూలము. ఇప్పుడు ఆ ప్రాంత్యములవారు మదరాసునకు రావలసి యుండిన గుంతకల్, రేణిగుంట మార్గమున వెళ్లుచున్నారు.

7. తిరుపతి పట్టణమునందలి విశ్వవిద్యాలయమునకు కావల సినప్రదేశము మిక్కిలి సులభముగ లభింపగలదు. నువర్త ముఖి నది యీప్రదేశమునకు సమీపమున పారుచున్నది. మిక్కిలి రహస్యములగు ప్రదేశములుగలవు. గొప్పకట్టడములకు కావలసినంత కొయ్యసామాను, రాలు, యిటుక, నున్నము, యిసుక మిక్కిలి సులభముగ సంపాదించవచ్చును. మంచి పనివాండు దొరకుదురు.

8. పూర్వము ఆంధ్రభాషాదేని ప్రఖ్యాతిగాంచిన కృష్ణ దేశరాయలవారి సంతతివారికి ముఖ్యపట్టణముగ యుండిన చంద్రగిరి తిరుపతికి మిక్కిలి సమీపమునందు గలదు. ఈప్రదేశము నందు కవిత్వమునందు అతులిత మాధురీయహిమగలవాడని శ్రీ కృష్ణదేశరాయు డెంతటి మహాకవిప్రఖ్యాతిని నేర్చుకొనెనని ప్రబలమైన దూర్జటికవికిని, కవిశిఖామణియు, పరమ భాగవతశిఖామణి యగు తిరిగొండ వేంగమూలయొక్కయు, రెండవయంగంధరు డగు అప్పారాయొక్క జన్మస్థానముగ నున్నది. పురాతన ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు ముఖ్యస్థానముగ యున్నది. ఆంధ్రదేశచరిత్రమును జదివిన స్పష్టపడగలదు.

9. తిరుపతియందు రెండు గొప్ప ఉన్నత పాఠశాల లును, సంస్కృతకళాశాలయు, ఆయుర్వేద కళాశాలయు గలవు. శ్రీ మహాంతువారు వారి ఉన్నతపాఠశాలను సర్వకళాశాల ఏర్పాటుచేయుటకు దగినకృషి చేయుచున్నారు.

తిరుపతి గొప్పక్షేత్రము. ఈ దేశాలయమునకు ప్రతి సంవత్సరము మూడునాలుగు లక్షల ద్రవ్యము వరుమానము గలదు. ఇప్పుడు శ్రీ మహాంతుగారు ముందు నిజనయండిన ధనముతో అనేక తాలూకాలు కొనియున్నారు. వీటివలన రెండుమాడు లక్షలకు వైగా మహానము వచ్చుచున్నది.

ఈ స్వామివారికి వచ్చు వరుమానమునండి హైస్కూలులుగాను ధనమును ఖర్చు పెట్టవచ్చునని చట్ట మేర్పడియున్నది. కాబట్టి కళాశాలను స్థాపించిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును దీనిని పునాదిగ ఏర్పాటు చేసికొనవచ్చును. ధనలోపము ఎప్పు టికిని నుండకాలదు. దేవాదాయమునండి పొందవచ్చును. ఎంతవరకైనా కళాశాలను వృద్ధిచేయవచ్చును.

శ్రీ మహాంతుగారి హత్తిరాంశువుకు, వైష్ణవగురువులగు జియ్యంగారులకును విశేష మహిమము గలదు. వీరు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములో జగిత విద్యాభాగంబునకు గొప్ప విరాళంబునొసంగి వారిపేర పండితుల నేర్పాటు చేయవచ్చును.

శ్రీ మహాంతువారు లక్షాధికారులు, విద్యాభిమానుల రాజభక్తికలవారు, మహాసంగ్రామసమయమున గొప్పమొట్ట వారికి లక్షగూఢ్యంబుల సహాయంబు చేసియున్నారు.

ఇప్పుడు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును తిరుపతి పట్టణమున స్థాపించి అందులో వారికి గొంత అధికారంబు కల్పించిన, లక్షగూఢ్యంబుల వైగా విరాళ మొసంగగలరు. మఱియును వీరివ్యవస్థలకు లక్షాధికారులవలన గొప్పవిరాళముల నిప్పించ గలరు.

తిరుపతిపట్టణము కేంకటగిరి, కాలహస్తి, నగరము మొదలగు సంస్థానములకు చేరువగుచున్నది. ఈప్రదేశంబులయందలి బహిందూదలలు, గొప్ప భూభాగములందు భూములను, ధనమును విశేషముగ సహాయము చేయగలుగుదురు.

11. తిరుపతిపట్టణము నానాటి అభివృద్ధి నొందుచున్నది. ఇప్పుడు మూడులక్షలకువైగా ఖర్చుపెట్టి గొప్పసక్రములను గట్టించుచున్నారు. విద్యార్థులకు వసతిగృహంబుల గట్టించి భర్తాగృహము నిచ్చుటకు అనేకలు సిద్ధముగ నున్నారు. ఒక్కొక్కవారివారు, వారి కుటుంబవారికి ప్రత్యేకముగ వసతిగృహము లేర్పాటుచేయుటకు పూనుకొనియున్నారు.

తిరుపతి మిక్కిలి అనుకూల మున ప్రదేశ మగుటవలన, ఆయా మతంబులవారు, కులంబులవారు ప్రతిసంవత్సరమునందు నుచ్చట గొప్పసభలు జరిగించుచున్నారు. ఇప్పటికి ముప్పది సంవత్సరములకువైగా వధ్యురత్రులు అనేకవేలజనము చేరి గొప్పసభలను యిచ్చట జరిగించుచున్నారు. అందరికిని వీలుగా యుండునను తలంపుతో అన్ని జిల్లాలవారు వివాహాదివిధికార్యములను తిరుపతియందే జరిగించుచున్నారు.

సంవత్సరము పాడుకునను వందలకొలది అన్ని జిల్లాలవారు తిరుపతిపట్టణమునకు రానిదిన ముందరు.

12. ఈ కాలమున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటకు ముఖ్యముగా ఆకొంగ్రెసు ప్రదేశముగ యేర్పాటు చేయ వలసియున్నది.

తిరుపతియందు వీరుగకాళ్లు, బెట్టిబెట్టివాగ్గి, వారివరు పులు, పూకుడుపు, పోలిపోయిశరీరము, తీయ మొదలగు వ్యాధులతో కాధపడువారు మిక్కిలి అరుదు.

కలరామొదలగు అంటువ్యాధులుమాత్రము గొప్ప ఉత్సవకాలములలో మాత్రము కొంత వ్యాపించును.

తిరుపతియందు మునిసిపల్ వారి గొప్ప ఆసుపత్రియు, శ్రీమహాంతువారి ఉచిత ఆయుర్వేద వైద్యశాలయు, మదరాసు ఆయుర్వేద పార్శ్వసీవారి బౌద్ధకళాయుగలవు. ఆయుర్వేద పరీక్షలయందు ప్యాసుయినభివ్యక్తులు దాక్షిణ్య మొచ్చుగా గలరు. అందువలన వ్యాధిగ్రస్తులకు తగినసదుపాదులున్నవి.

తిరుపతి పుణ్యక్షేత్ర మగుటవలన మిక్కిలి చీడకాలంబు విద్యాభివృద్ధి నొందుటకు భోజనసదుపాదులను మిక్కిలి సులభముగ సంపాదించవచ్చును. గొప్ప భర్తాభోజనకాలంబు ఏర్పాటు చేయవచ్చును. కొన్ని చేసియున్నారు.

తిరుపతియొక్కతాత్పర్యము కచ్చితము. విశేషధనమును యిచ్చట భర్తాగృహముగ ఒనియోగ పెట్టుచున్నారు. విద్యార్థంబులు, ప్రఖ్యాతిప్రభులుగ నుండువారు కొంత కృషిచేసిన యాధర్మములను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకుగాను వినియోగ పడునటుల చేయవచ్చును. ఇందులకుగాను ప్రఖ్యాతిజెందిన వెకనవరులను ఉపయోగ పెట్టుకొనవచ్చును. ఇట్టి పుణ్యక్షేత్రములోనుండి పనిచేయుటకు వారికి మిక్కిలి సంతోషముగను ఉత్సాహముగ యుండును. అన్ని కారణల శ్రీపురుషులు మిక్కిలి భారాంబుగ విరాళంబు నొసంగగలరు.

తిరుపతిపట్టణము మదరాసునకు మిక్కిలి సమీపములో నుండుటవలన గొర్నరు మొదలగు గొప్ప గొర్నమొట్ట ఉద్యోగస్థులకును, గొప్ప పుణ్యక్షేత్రముగ యుండుట వలన నానాప్రదేశముల నుండియు, రాష్ట్రములనుండియు వచ్చువారు ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయమును చూచుచు తగినసలహాల నిచ్చుటకు వీలుగాయిండును.

ప్రకృతమున స్థాపించబోవు ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయము పరిశీలనయు విశ్వవిద్యాలయముగ నుండుటవలన ఈ విశ్వ విద్యాలయమును ఎచ్చట స్థాపించినను-వొకటియే గనుక తిరుపతిలో స్థాపించిన ఇహపరములకు సాధారణుగ నుండును.

బెజవాడ, రాజమహేంద్రవరములు ఆయా నదుల పుష్కర కాలములయందు ముఖ్యములు - తిరుపతిక్షేత్రము ఎల్లప్పుడు ముఖ్యము-అన్నిదినములయందు వందలకొలది శాస్త్రీకులు వచ్చుచుండురు.

రెసిడెన్షియల్ యూనివర్సిటీ స్థాపించవలసినప్పుడు ఉత్తరమునకు ఒకస్థలమును ప్రత్యేకముగ నిర్ణయింపవచ్చును. అప్పుడు తిరుపతియందలి విశ్వవిద్యాలయము మధ్యాంధ్ర దేశములవారికిగానే యేర్పడగలదు.

నెమలి-సుబ్బరావు.

17 తేదిన ప్రారంభ మగుట

సాక్షాత్కారమును కొనసాగించుట అవసరము

అవ్యవసాయ సంఘాధ్యక్షురాలు తిక్కరపు సువర్చనమ్మ
గారి స్వాగతం కన్యానామనందల కొన్ని భాగములు.

బహిష్కారత్రయం

ఈ కుటుంబమును త్వరలో జయవంతులుగా చేయడానికి మహాత్ముడు కొన్ని మార్గాలను చూపించి అవిధంగా ప్రభుత్వంతో సంబంధాన్ని నడుపుకొని మన కాలమీదనే మనం నిజమతో వలెనని ఆదేశించాడు. ఈ ప్రభుత్వమీద చిన్నప్పటినుంచి మొన్నటికే అంతో నమ్మకం ఉంచుకొన్న మహాత్ముడే ఇట్లా మారిపోవడానికి ప్రభుత్వమార్గంలో ఎన్నిలా పాటు, అధికారాలు నిండి ఉండవలెనో ఊహించవలసిందే గాని నేను చెప్పలేను. ఇప్పుడు చేస్తుండే పరిపాలనాభివృద్ధి కనమూలంగా, కనమూలంగా ఆయ్యేనప్పటికంటే, మనభావాలూ మారిపోయి, తెల్లవారిన అనుకరిస్తూ స్వచ్ఛమైన నాకేసం ఆకుమన్నులతో మహాత్ముడు చాలా చింతిస్తూ ఉన్నాడు. భావాలకు అభిప్రాయాలకు, ఊహలకు చదివే భావ చాలా అధారం. పరభావ చదివే, పరిపాలనాతే పుట్టి, స్వభావం పోతుంది. ఆందు వల్ల ఇంగ్లీషు చదువడం వస్తుంది. కిద్దరు ముఖ్యంగా మాయను తొలగించి జ్ఞానమనే మేలుకుతున్న పుట్టించడానికి గాని కేవలం పొట్టను నింపుకోనే వారికి కాదని వెద్దలు చెప్పుచున్నారు. ఈ చదువులల్ల ఎంతో కష్టం కష్టం కలిగేది, ఇవనికి తరానికి ఎందుకూ కొరగానిది తెలియచెప్పుచున్నారు. ఈస్థితిలో మనం మన ఆదర్శిలను గూడా ఆమోదింపకులకే పంపించడం చాలా అస్వయం, అదేజరి చింతించవలసిందేను.

రెండవది, కోర్టులకు పోవడం మానివేయమన్న స్పష్టమైన
 కట్ట ఆవిశేయమయినా ఇంకా బాబట్టి వారిని అప్పటిని మానతో
 వలసిందనిన్నీ, ప్రభుత్వాల నిలిపిఉంచడానికి కోర్టుల చాలా
 సహాయమన్నీ, బుద్ధిమంతులను, పెద్దలను ఎన్నుకొని సంచా
 యితీ, బెట్టుకొని తగ్గదాలను పరిష్కారం చేసికొనున్న గాంధీ
 మహాత్ముడు చెప్పివాడు. అందరం మంచిగా ఉండి, ఇతరులను
 మోసంచేయకుండా, హింసించకుండా, ధర్మంగా ఉండేటటు
 వంటి ప్రభుత్వాన్నే స్థాపించవలెనని అతడుచూపుచున్నాడు, చీటికి
 మాటికి కోర్టుల కక్కడం అసహ్యంగా ఉంటుందివా. ఈరెండు
 విషయల్లో ఇష్టపటికి మనవాయుతులు కట్టుగా ఉన్నందున
 చాలా సంతోషంగా ఉన్నది.

ఇక మూడవది. కాననగుభలను బహిష్కరించడం. ఇందు లోనే మహాత్ముడు లేనందువల్ల మన నాయకులు గొప్పమేధా వంతులు రెండుపక్షాలుగా చీలి కేకాన్ని చాలా కలపవలెట్టి వేస్తున్నారు. స్వార్థం ఆనేదోషం ఎవరికీన్నీ లేదు చాలామందికి కాననగుభల్లో వెళ్ళకలసినదనేకాదు. మొదటనుండి ఉన్నప్పటికీ ఎన్నో కారణాలను చూపి గాంధీమహాత్ముడు పోషదని చెప్పగా అప్పుడందఱూ ఒప్పుకొని నడచుకొన్నారు. అప్పటికీ ఇప్పటికీ మందికేవచ్చిన భేదంగాని మార్పుగాని ఏమిన్ని లేదు. ఇప్పుడవచ్చి గట్టు నిష్పంధాలు వచ్చిపోయినవి. మహాత్ముణ్ణి బంధించి నారు. మనకుడిగింది ఒక్కటి ఏమాత్రం గూడా రాలేదు. ఇంత కూ కాననగుభల్లోకి వెళ్లి కొందఱూ వెళ్ళకుండానే కొందఱూ ఏటసన్ను సాగనీయక అన్నింటికీ అడ్డుపెట్టి, ప్రభుత్వాన్ని కట్టి వేస్తాంటు. ఇప్పుడు మనదేశం ఉండేదేన్నీ స్థితిలో అందఱూ ఒక్క మాటవీడ నలవనడేటుకే త్యాగం అభిమానం లేదనిన్నీ, అట్టో వేళ అందఱూ నిలబడి అడ్డుపెట్టినా ప్రభుత్వం సాగిపోతుం దని న్నీ, అంతగా అవసరం వస్తే కావలసినమార్పులు చట్టాలు ఒక టీకాలో చేసికొంటారనిన్నీ కాబట్టి మహాత్మునిమాటలను నీళ్ల లో కలపకాదా కానననగుభలకు పోషదనిన్నీ నాయకులు కొం దఱూ వేస్తున్నారు. ఈ రెండుకటల వాదాలు, ప్రశ్నా వాదాలు ఈ వెనుక పుత్రికలలో నిండిపోతున్నవి. కొంచెం నివా సంగా ఆలోచించి చూస్తే కృష్ణాపుత్రిక వ్రాసేటట్లు - సభలోకి వెళ్లిన లాభం ఏమిన్ని లేకుండా నష్టమే అన్నివిధాలా ఉండి నను - ఇంతకాలమూ చదివిన పరభాషవలన ఇంగ్లీషువారి భా వాలు, మార్గాలు గట్టిగా మనస్సులో నాటుకొనిపోయి, కాలి కానలేకంటూ మహాత్ము డెంతభోధిస్తున్నా అది రుచింపకుండా అడ్డుపెట్టడం పోట్లాడడం వీటియందే కొందఱికి ఇంకా జత నమ్మకం ఉన్నది. కొంచె మూలోచించి చూస్తే ఈభావాలు మార్గాలు, అనుట ఉద్యమానికే విరుద్ధం అని తేలుతుంది. ఇంత ముఖ్యం అయిన సిద్ధాంతంలోనే అంతా త్యాగంచేసిన నాయ కులకు వేరే అభిప్రాయం కలగడం మనదేశమయొక్క ధుర ద్భవం. ఇంకా మంచిదినాటూ దూరంగా ఉన్నవి? ఎట్టియినా

గాంధీజీమహాత్ముడు తో రేడియో ఇన్స్టిట్యూట్లు, కోర్టులు, కా
నసభలు వీటిమీద మోహమెట్టుకొక వాటికి మారంగానే
ఉంటారని నమ్ముతాను. దీనితో 'బహిష్కారచర్యం' అని పిలు
పారు.

నిర్మాణ కార్యక్రమం

అనుమదావాదు కాక గను అయిన తర్వాత, చారి
చారా దురంతాలు జరిగిన తర్వాత, కేకేటిలి బాగా కనిపెట్టి
తాను జైలులోకి పోకదానికి ముందే గాఢమహాత్ముడు ఒక
తరకం ఏర్పాటుచేసి అహుతికి నడవమంటే తప్పుకుండా జయి
స్తామని చెప్పినాడు. అమరించడానికి కాటనిన కత్తి, పిటిక,
విశ్వాసం పూర్తిగా లేకుండాబట్టి అనుగొన్నంత తొందరగా
జయం ప్రత్యక్షంగాలేదు. ఆ చెప్పిన దేమి? నాలుగు వేదాల్లాగు
అహింసా, అపహింసనం, హిందూమహామృదీయూది బలమత్యం
ఇద్దరు. పీటిలో ఒక్కొక్కదాన్ని నురించి చెప్పితేనే ఎంతో
కాలం కట్టుకుంది. అంత కత్తి గాని, పిటికగాని నాకు లేనదుకు
చింతిస్తున్నాను. అహింసామహిమాన్ని మహానుభావులు అకా
లీలు ప్రత్యక్షం చేసి చూపించారు ప్రహ్లాదుని అద్భుతాలు కథ
లుగా విడదే గాని చాలామందికి నమ్మకమే లేకుండేది. అకా
లీల హింసలు, బాధలు నోటితో చెప్పడానికి ఎవరికీ తరంగాదం.
అంత అహింసావాదులు, ఉగ్రపాలతో యుద్ధాల్లో వెరిగిన
వాండ్లు, మెట్లో మెరుస్తుండే కత్తి ఉన్నా జేముట్టే తలంచి
చావుద్బలు తినడం, గాఢమహాత్ముడు చూపించే చేసే ఇంద్ర
కాలాలో ఒకటిగా ఉంది.

అంటున్నారనితనలో కొంత పనిచేస్తున్నాము కాని ఇంకా పూర్వవాచనము పోలేదు. మన పుణ్యం పాపం మనలో ఉంటుందిగాని బికమీద ఆధారపడదు. ఒకమనిషి కొంచెము దగ్గెబరు నవ్విన పాపం కచ్చేట్టు సుపాపించిన పుణ్యం పొచ్చేట్టు ఉంటే మనజున్న దండుకవుతుంది. అందఱుతోపాటు తిరుగడానికి, చదువుకోడానికి, నీళ్లు తాగడానికి పంచములకు వీలులేమందా చేపడం చాలా అస్వాయం బ్రాహ్మణుల్లోనే గాకుండా మూఱుల్లో కూడాబెట్టు, ప్రతిస్థాన కవి ఈ పాపం పెరిగివున్నార. ఈ పాపం త్వరగా నాశనం అగుగాక.

హిందూ మహమ్మదీయుడుల్లో విశ్వం కొంత ఏకమై
తూనే ఉంది. మహమ్మదీయునిదేవుని భిన్నావస్థనుకొంటే
స్వరాజ్యం సుపాదిచడమే ముందుగావలసినట్లు పట్టుపట్టు
చూస్తారు. పురుషుల్లో కలుసుక వీరవుతున్నాది. స్త్రీలలోనే
ఇంకా బెదురుతూ ఎడంగా ఉండడం అస్వాదుం. చింతగా
ఉంది. కానీ మహమ్మదీయ సోదరీచణులు మనసభలో, వారి
సభ్యుల్లోకి భవము బాగా చొచ్చుకోవలసినభారం ఇంకా ఉంది.

ఇక ఖద్దరు, ఇతే అన్నింటికంటే ముఖ్యమయినది. గాంధీ గారు జైలుల్లోకి వెళ్తున్నానా 'ఖద్దర్, ఖద్దర్, ఖద్దర్' అని ముమ్మాత్తు చెప్పారు. ఈ పనిని కొనసాగించిన ఖ్యాతిగాని, వెనకబడిన అపఖ్యాతిగాని మనపైనే ఎక్కువగా ఉంటుంది. కిక్కిన కార్యక్రమాల్లో ఏమి మనం చెయ్యలేకపోయినా అంత నిఃకలకు పాత్రులంగాము. కాని ఖద్దరుపనిచేయడం మన నిత్య కృత్యం. పూర్వం అంతా కడకడం మనజాతి చేసేదిగాని ఇకొకరుకాదు. మనమానం మనం కాపాడుకోకపోతే ఎరరు కాపాడారు? మనకు ప్రాణంకంటే మానం హెచ్చు. మనచేతుల్లో గాకుండా, మనదేశీయులచేతుల్లో గాకుండా మనమానాలు ఆలువేలుమైళ్ల దూరంలో ఉండే దొరల దయాదాక్షిణ్యాలమీద ఉండేసికంటే నిర్భాగ్యం ఏమి ఉంటుందీ? ఈవిషయం తలచుకొన్న కొద్ది దుఃఖించి యులు మంటుంది. ఒం కొట్టు రూపాయలు గుడ్డలమీదనే దేశానికి నవ్వు కస్తుండంటున్నారు. ఈ నవ్వునూట ఎట్లున్నా, మన లీక సోదరీలు, నుఖమైన, దేశానికి అవసరం అయిన, పవిత్రమైన వశికే బీకసానికి దూకు లై, మొగవాళ్లతో బాటు, మండే ఎండలో మట్టిమోసి, రాళ్లుమోసి, మోటుపనులుచేస్తూ ఆకో గ్యాన్సి - ఆకోగ్యానేకాదు. కొంతమానాన్ని పోగొట్టుకొంటు న్నారు. అందుకై నా మనం ఖద్దరుకట్టు చేతు ఏమీ కట్టుకో మని ప్రమాణంచేసుడం చాలాబహు. పూర్వం మనదేశీయే అన్ని దేశాలకు మంచినస్త్రానిన్నీ పంపించేవట. ఆకస్త్రానిలకు వెలగా ఎక్కువ ఎక్కు బంగారు తూచి ఇచ్చేవారట. ఒక చిన్న

పెంకాయచిప్పలా మదతపెట్టేంత వన్నెకస్త్రాల తయారు
 చేసింది మనదేశమే. మనకున్నట్టి వల్ల విశేషమే అత నా
 జ్యాన్ని తీసింది. అప్పుడు చేతితోవడికి తయారుయ్యే కస్త్రాల
 నాజ్యాన్ని అంతా ఇంటిని పొగడలేదు. ఒకసారి అంత గాఢ
 మైవస్త్రాన్ని పచ్చిపడ్డివిడ ఆరవేళగా అడ్డు నిడ్డచుట్టే
 తెలియక పుచ్చు మేసిపోయిందట! నాజ్యాపంతుల సరీ చేకా
 నికి ఎంకలాభమో చూడండి! ఒక్క ఢిల్లీలోనే కాదు ఈ
 రూపాయలు మడుగువస్త్రాలవిడ ఆరవేళ వచ్చేగటం. కాబట్టి
 సోదరీమణులారా! ఖద్దరువిషయంలో అశ్రద్ధ చేయకండి. మో
 టర్, సాగుగా ఉండవని, నిరసించి పొరు తెచ్చుకోకండి.
 చేకానికొచ్చిఉండే మహాకష్టంలో, వేలకొలది జెన్నెట్లో కస్త్రాలు
 మరుచుటే, అస్త్రీ, ప్రాణం అస్త్రీ అస్త్రీస్తుండే మహాసుభావు
 లను చూస్తూ మనం ఈపాటిత్యాగం చేయలేదావడం చాలా
 పాపం, అశూన్యం. ఇంతకూ మనం చేసేది ఏమి? జెయిలుకు
 పోయ్యేదిలేదు, వేలకొలది ధన మిచ్చేదిలేదు, ఏకస్త్రాలు వడిది
 లేదు, చేతితోవడికగుడ్డను కట్టేది! ఇది మొకత్యాగమా? మన
 జేశం త్యాగానికి పేరేక్కొంది. రాజ్యాధిపత్యవారు, బంటికంద
 కోసిచ్చినవారు, తుదికు ప్రాణాలిచ్చినవారు. అట్టి చేశంలో
 మనంపుట్టి, అదతాంపురుషుడనే గాంధీమహాత్ముడు అజీకస్తుం
 డే, వేడుకొంటుండే, మనము ఈపాటి చేయలేదావడం
 కంటే భూగం ఏమున్నాని? దీన్ని గురించి ఎక్కువ వేడు చేపు
 లేదు. మీకు తెలియంది ఏమిన్న లేదు. కాన నిజంలేని గుంజ
 మీద జెయివేసికోసి, అంతగాత్తి చెప్పేదాల్లాన్ని అచూస్తూ,
 పృథక్కు కాపలని విక్రీలి ప్రాక్షిస్తున్నాడు.

అధ్యక్షురాలు (శ్రీ)మతి టంగుటూరు

హనుమాయమ్మగారి ఉపన్యాసము

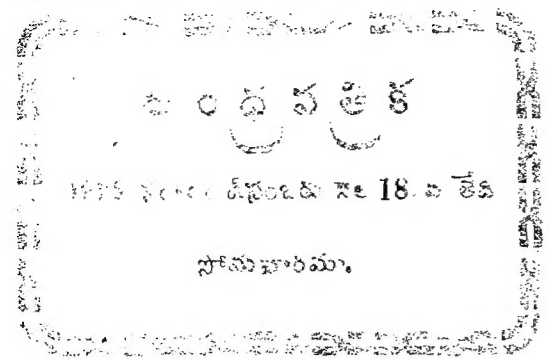
శాసనసభలకు వెళ్ళగూడదు

సోదరీ పతినిధులూ కా!

ఈ మహాసభకు అధ్యక్షత వహించుటకు పండితు
రాధాకృష్ణ రాజుగారిని ప్రార్థించినది. వీరకాలము నుండి మన
యెనా రెండో రోజునగా ముందు తెలియని బాబోటిది
పట్టికనీ ప్రాసాద విశేష కలిగింపక మానదు. కనకమ్మగారు ప్రభ
వములో వచ్చి ఆదేశనప్పుడు నావల్ల కాదని చెప్పితిని, కాని వారు
మరియొక పాత్రను వచ్చి బలవంతపెట్టెను. బిచ్చుకొండ
తప్పినది కాదు అనామదాబాదు కార్మికులలో ఉపశాంతి
ములు పాపుతాపు కాకితముకంటె ఎక్కువ వుండకూడదని మహా
త్ముడైన గంధిగారు చెప్పిన సంగతి జ్ఞాపకముచేర్చి ఆ ప్రసారము
చేయవచ్చును గదా యని తలచి బిచ్చుకొంటిని, నేను ఎన్నడు
ఉపశాంతిములు నిచ్చిన దానను కాను. కార్యక్రమము బహుళ
విధానముకూడ నాకు బాగా తెలియదు. జరుపుటకు ప్రక్రియ,
కాట్టి లోపముల నన్నిటిని లెక్కచేయక గభవ జంతుప్రదము
గా జరిపే బాధ్యత మీమీదనే యున్నది.

నెట్లొరుగుండఁముల్ ఈ ప్రదను కాంక్షాను మహిమ
సగను సుమహిమ వేరక మండలములలోని వారీయముల దారి
మాపించుకు మీరెతయు జ్ఞానాపాత్రులు. దేశసేవ చేయును
ఆంధ్రరాష్ట్రములోని మండలము లన్ని తిరిగి వారీయము లందరికి
ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గూర్చి బోధించి క్రింద గాంచి
కుదవ గవర్నమెంటు వారికిల్ల నిష్పత్తింపబడి పుక నలు రం
భైదుకొన అనుభవించుచుండే దువ్వులను సుబ్బును గావించి, ఆ
దేవిధముగా పాంచాలరాష్ట్రములో పనిచేసి రెండు నలములు
భైదుకొను పొందుచున్న పాత్రుల జేరిగి, మనము ఆభివృద్ధి
నములను దెలుపవలయును. శ్రీమంతు భైదుల సెట్టితేనె గాని
నిజమలేనిదికి ప్రభుత్వము వచ్చినప్పుడు గాబోటి తిరిగివచ్చున
అడువాండుగూడ బయటవచ్చి పనిచేయుట తటస్థముగాను
శక్యములేదు. ముఖ్యము నున్నవేల మందిని జైలులో పెట్టి
శ్రీమంతుగూడ నిష్పత్తింపదు చేయవలెను నచేతము
లోని శ్రీసామాన్యములను గూడ భైదు సామాన్యముల
కలుపుచేసినందుకు గవర్నమెంటు వారికి నెలలమున్న
నమ స్కరించునలసియున్నది. కాని వారీయ ప్రదను
బయలుకుపంచి వారిస్థానమున భైదు సామాన్యములలో
జిల్లానుతిరిగి పనిచేయుచు ఉన్న అజ్ఞేయములను గావించి
మూరుని బయలుకుపంచి ఆ దేవిధముగా పనిచేయుట తటస్థము
వనునగునల బ్రహ్మజోతుల అజ్ఞేయములను గావించి
రాజము ఎట్లు కలిగియుండునుకొనియు పోవరగొట్టుమొదలగు
శేఖరరాజ్ధిగారిల భర్తగా లైన తిక్కనాథుల భైదురాజ్ధిగారి
బయటకు, అగస్త్యశ్రీమంతుగారై ఎన్నడుగడవదాటి పనిగని
ఈ మధ్యనమ్మగారు విధులవెంబడి కాలినవకలి భర్తను

కారాగృహములకు వెళ్లివచ్చినవారికి 1000 మందికి ప్రవేశంనుమలేమండ గయలో జరుగు చోటు మహాసభకు వారిని రానివ్వుటకు సత్కార సంఘమువారు తీర్మానించిరి. ఆ 1000టిక్కెట్లతోను 500 మంగరాష్ట్రము వారికి కంపలుడెను.

నెల్లూరుమండల కాంగ్రెసు మహిళాసభ

సహాయ నిరాకరణోద్యమమున, పురుషులతో బాటు స్త్రీలుపైతము పాటుబడుచుండుట, శుభ సూచకము. ఈ యుద్యమమును నిర్వహించు భారము ఎల్లరిపై నిలిచియున్నది. నిరాకరణ కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు అన్నిజాతులవారికిని అన్ని తెలిగితులవారికిని అవకాశముగలదు. కద్దరు నిర్మాణమును సాగించుటకు పురుషులకన్నను స్త్రీలధికముగ తోడ్పడగలరు. స్త్రీలు తమ తీరిక కాలమునంతయు నూలువడుకుటకు వినియోగించిన, ఎంతయో మేలుచేయుగలుగుదురు. నూలువడుకుటలో స్త్రీల కెక్కుడు నిపుణత్వముండుటయు అనుభవ సిద్ధము. ఆర్థికముగ నేమి, రాజకీయముగ నేమి, నైతికముగ నేమి, కద్దరువలన విశేషపయోగము గలదనుట నిర్వివాదాంశము. కద్దరుపై గాంధీమహాత్మునికి గాఢ విశ్వాసముగలదు. కద్దరునిచ్చిన స్వరాజ్యము నిచ్చెదనని, మహాత్ముడు నడివెను. మహాత్ముని అంజ్యపంచేయమును కద్దరే. కద్దరు నిర్మాణమును పూర్తిచేయుననిన బాధ్యత చేయిలపై నెంతెగలదో, పేరుగ దెలుపనక్కరలేదు. నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిర్వహించిన కొలదియు, స్వరాజ్యము చేరువకు నచ్చుననుటకు సందియములేదు. క్రొత్త సంకేతములపై యాశబెట్టుకొనక, ప్రజలీ కార్యక్రమమును మున్నందు పూర్తిచేయుట అత్యవశ్యకము. పంజాబుస్త్రీలు తమధర్మము నీ తరుణమున నిర్వహించుచున్నందులకు సంతసింపవలయును. పంజాబు స్త్రీలసభ గాంధీమహాత్ముని సతీ యధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. మహాత్ముని సతీయు, లజపతిరాయ సతీయు, బీఅమ్మగారును, నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణ బాధ్యతను చక్కగ వ్యక్తీకరించిరి. నిష్కటిజనము జరిగిన నెల్లూరుమండల కాంగ్రెసు మహిళాసభలో, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షురాలగు శ్రీకృష్ణపరపు సుదర్శనమ్మగారు బహిష్కార త్రయమును కొనసాగింపవలెనని, హెచ్చరించిరి. విదేశవిద్యను, న్యాయసానములను బహిష్కరింపవలసిన యవసరమును ప్రతిపాదించుచు, శాసనసభల బహిష్కారమును కొనసాగించుట ఎంత యవసరమో సుదర్శనమ్మగారు సూచించిరి. శాసనసభలలోనికి బోవుట అన్నివిధముల నష్టమునకే కారణమగుననియు, అక్కడ జరి అడ్డుపెట్టుటగాని, పోరాడుటగాని నిరాకరణధర్మమునకు విరుద్ధమనియు, బహిష్కారత్రయమును సాగించుచు నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిర్వహింపవలయుననియు, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షురాలు స్పష్టపరిచెను. అహింసాధర్మమును అకాలి తెలుల నిర్వహించిరో దెలిపి, నిర్మాణకార్యక్రమమునందలి అస్పృశ్యతా నివారణము, జాత్యైక్యత, కద్దరు నిర్మాణముల యవశ్యకతను నిరూపించెను. అధ్యక్షురాలగు టంగుటూరు సానుమాంబమ్మగారు కద్దరుయొక్క ప్రాముఖ్యమును, స్త్రీలు కాంగ్రెసు సంఘమునందధిక సంఖ్యలో సభ్యులుగ జేరి తలకు స్వరాజ్యనిధికి ధనము ప్రోగుజేయవలసిన యవసరమును, తెలు

పరచిరి. శాసనసభలకు బోగూడదను నభిప్రాయమును వీరు చెలిపిరి. నిర్మాణకార్యక్రమముగూర్చియు, శాసనసభల బహిష్కారముగూర్చియు తీర్మానములు గావించబడెను. మహాత్ముని సంకేతముపై జనసామాన్యమునందు విశ్వాసము గలదనుట నిశ్చయము. వారిలో యుత్సాహము దగ్గెనని గాని, విశ్వాసము తీరించెనని గాని తలంపజనదు. నాయకులు యుత్సాహపూరితులై పాటుబడుచో, ప్రజలు కార్యోత్సాహము గనుపరుపక మానరు. పురుషులకు ధైర్యోత్సాహములను ప్రసాదించుటకు, స్త్రీల కార్యదీక్షయు, పట్టుదలయు తోడ్పడు గాక యని కోరెదము.

మద్రాసు పరిశ్రమలు

1921-22 సంవత్సరపు పరిశ్రమల నివేదికము, మామూలుధోరణి ననుసరించుచున్నది. పారిశ్రామికశాఖకు ఉద్యోగులవర్గాలు బలముగనున్నది. ఖర్చు విశేషము ఉద్యోగులపై వెచ్చించబడుటవలన, పరిశ్రమల యభివృద్ధి కవకాశ మంతగనుండదు. ఉద్యోగుల వ్యయమును తగ్గి పవలయునని ప్రభుత్వమువారును గ్రహించిరి. కాని, వారుసూచించిన మార్పులవలన, విశేషలాభ ముండజాలదు. బెద్దన డోలుబాగుభూములగూర్చి ఎంతవరకు పరిశోధనలు జరిగెనో ఇంకను తెలియదు. ఆముదము, కొబ్బరి నూనెల పరిశుభ్రతగూర్చి, అధికారు లీయడలచిన సర్టిఫికేట్లుల యవకాశము నెవరును గైకొనలేదట. అందుచే నీవర్గాలు ఆగిపోయెను. క్రొత్త పరిశ్రమలగూర్చి జరిగిన విచారణవలన గలిగిన అనుకూలఫలితము గానరాదు. నిమృతండ్లనుండియు చింతపండునుండియు, సిట్రికు, టార్టారిక్కు ప్రావకములను దీయప్రయత్నము సఫలముగాలేదు. నిప్పు పుల్లల పరిశ్రమలగూర్చియు సాధ్యాసాధ్యముల విచారణతోనే కాలము గడుచుచున్నది. కేరళ సబ్బుపాత్రకీర్తినుండి వెనకటివత్సరము నష్టము వచ్చి యుండగ, నివేదికవత్సరమున లాభము వచ్చెనని, ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు. నేతను ప్రోత్సాహపరుచు విషయమై జేసినప్రయత్నము లెంతవరకు ఫలించెనో ప్రభుత్వమువారు జెప్పజాలకున్నారు. చేతి పరిశ్రమలకు ఈశాఖవారు గలుగజేసిన ప్రోత్సాహ మత్యల్పము. పరిశోధనల క్రిందను, త్వరలో సఫలముగాని ఇతర పనుల క్రిందను ధనమును వెచ్చించుటకు మారుగ, ఈ శాఖవారు రాటపు పరిశ్రమను, నేత పరిశ్రమను ప్రోత్సాహపరచినచో, కొద్దిడబ్బుతో ఎక్కుడు లాభము చేకూరెడిది. కాని పరిశ్రమల శాఖ వారికి రాటమనిన బనికరాదుగద. రాటమువలన జీవనము సాగదని, అమల్ సడ అను శాస్త్రవేత్త సలహానిచ్చెనట. అయిన నేమి? వ్యవసాయవృత్తి ప్రధాన వృత్తిగ నున్న జనసామాన్యమునకు రాటము రెండవ వృత్తిగ నయినను బనికరాదా? శాస్త్రజ్ఞుల యభిప్రాయమునకును, ప్రజాభిప్రాయమునకును ఉత్తరదిక్షిణ ధృవములకున్నంత భేదముండును. అనేక పరిశ్రమలగూర్చి నివేదికము విడిరించినది. కాని, ఎన్నదగినయభివృద్ధి వేనియందును గనుపించదు. తలపెట్టిన పరిశోధన లెప్పటికి ముగియనో, గ్రహింపజాలము. గ్లాసుపరిశ్రమనుగూర్చి మరల పరిశోధనము జరుగునట. పారిశ్రామిక శాఖవారు నెలకొల్పిన నూతన పరిశ్రమలు గనుపించవు. సిరా యొకటి మాత్రము తయారుజేయబడుచున్నదట. ఏలూరు తివాచులకుగాని, కొండపల్లి బొమ్మలకుగాని, బండరు కలంకారీలకుగాని, పారిశ్రామిక శాఖవారు కీర్తిని జడయజాలరు. ఇవి చిరకాలమునుండియు వాని య ర త ట య వి యే కొ న సా గు

చున్నవి. స్వదేశోద్యమారంభమునుండియు, వీనికి విశేష ప్రోత్సాహము గలిగెను. బాంబాయి లోని విక్టోరియా జ్యూబ్లీ టెక్నికలు ఇంస్టిట్యూటుకు వెడతేడి విద్యార్థుల కిచ్చేడి వేతనములు మాసమునకు ముప్పదిరూపాయలనుండి అరువది రూపాయలవరకు హెచ్చింపబడెను. మూడు సంవత్సరములనుండియు వెలువడుచున్న పరిశ్రమల రిపోర్టులు మిగుల ఆశాభంగకరముగనున్నవి. పారిశ్రామికాభివృద్ధి కిదివరకున్న యాశగూడ తొలగిపోయినది. రాష్ట్రమున ధనభార మటులనే నిలిచి యుండుటచే, పరిశ్రమలవృద్ధి కవకాశ ముండనేరదు. ప్రభుత్వప్రయత్నము లిటులనుండ, ప్రజలుచేసెడి కద్దరు వ్యాపకప్రయత్నములు ఎక్కుడు జయప్రదముగ సాగుచున్ననని కనుగొనవచ్చును.

సంయుక్త రాష్ట్రములు : నిర్బంధవిధానము

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభవారు, క్రిమినలులా సవరించబట్టుమును తొలగించి, రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయునని, ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి గాని, ప్రభుత్వమువారు తీర్మానములను కొనసాగింపరయిరి. ఇందునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమును గ్రహించుటకు, శాసనసభ్యులు కొందరు ప్రయత్నించిరి గాని, అధికార సభ్యుల తంత్రమువలన అది సాగిరాకపోయెను. అధికారసభ్యులు హాజరుగాక, సభలో నిర్ణీతసంఖ్య లేకుండ జేసిరి. ఈ తంత్రమును విమర్శించుట కవకాశము నొసగుడని పండిత ప్రజనందన ప్రసాదు గారు ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి. కాని, అధ్యక్షులగు గా. కీచుగారు ఇందులకు నిరాకరించిరి. తుట్టుతుదకు రాబోవు గవర్నరుగారిఎదుట నివిషయమును బెట్టెదమనిమాత్రము, ఆర్థికసభ్యుడు ఊరడించెను. కాని లాభమేమి? సర్ హామకొర్టుబట్లరుగారి ప్రసంగముబట్టి నిజస్థితి తెలియగలదు. క్రిమినలులా సవరించబట్టుమునందు గొప్ప సూత్ర మొకటి కలదనియు, దానిని మామూలు శాసనములందు పొందుపరుచుట యవసరమనియు, బట్లరుగారు సూచించిరి. దీని యర్థమేమి? క్రిమినలు లా సవరించబట్టుము, అసాధారణచట్టము. దీనిని తాత్కాలిక ప్రతిక్రియగ నుపయోగించుటకు, అధికారులు ద్వేషించిరి. ఇప్పుడు దీనిని మామూలుచట్టములలో శాశ్వతముగ పొందుపరుచుటకు బట్లరుగారు తలపెట్టిరి. నిర్బంధములు శాశ్వతముగ నుండవలయునని వీరి యుద్దేశము గాబోలు. శాసనసభ్యుల ప్రయత్నములకు ఫలితమిది. నిర్బంధములను తొలగింపవలెనని శాసనసభ్యు లేకగ్రీవముగ కోరుచుండ, వానిని స్థిరపరచెదమని బట్లరుగారు పలుకుచున్నారు. శాసనసభలు నిర్బంధములను నివారించుట దుర్లభమని తేటపడుట లేదా? సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరుగారిొకగీటు గీచిన, క్రిమినలు లా సవరించబట్టుము బోలు శాశ్వత చట్టము వెలువడును. నిరాకరణపక్షమువారు తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ దెలుపనపుడు, నిర్బంధములను తాము సడలించుటకు వీలులేదని బట్లరుగారు కారణము దెలుపుచున్నారు. నిర్బంధములమూలమున నిరాకరణపక్షము శరణుజొచ్చునని బట్లరుగారు భావించుట మిక్కిలి పొరబాటు. శాసనసభలకింతవరకును వెలుపలనున్నవారు లోనికి వచ్చెదరు గాక యని బట్లరుగారు గోరుచున్నారు. నిరాకరణపక్షము శాసనసభలలో బ్రవేశించిన గాని, వారు లొంగిపోవని బట్లరుగారి యుద్దేశమై యుండవచ్చును, ఇట్టి వలలోనికి బ్రవేశించుట పాడియగునేమో. నాయకు లాలోచింపవలెను. శాసనసభలలోనికి వెలుపలనుండి కృషిసలుపుటచేతనే, నిరాకరణ పక్షమున కింతటిబలము గలిగెను. గయా కాంగ్రెసు సభవారిబలమును సడలించకుండురు గాక!

సోభితుల రాక

నిర్బంధవిముక్తులై కడ్డలూరునుండి విచ్చేసిన దేశభక్తులు గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, మద్ది రాధాకృష్ణయ్య, సత్యవాడ సోమేశ్వరరావు, వేలూరు సత్యనారాయణ, ముప్పి సుబ్బాస్వామి, వేలూరు రామకృష్ణారావు, కళా వెంకటరావుగార్లకు నిన్నటిదిన మినగరమున హృదయపూర్వకముగ స్వాగతమియ్యబడెను. ప్రస్తుత సమయమున కార్యదీక్షాకరులు గావలసియున్నారు. త్యాగశీలురు గావలసియున్నారు. దేశముకొరకు కారాగృహాది బాధల ననుభవించిన ప్రముఖుల సందర్శనమువలన, ప్రజలలో కార్యదీక్షబలపడు ననుటకు సందియము లేదు. నిన్నటిదినము వీరు చెలిపిన సంగతులవలన, వీరి యుత్సాహము అణుమాత్రము మొక్కబోవ లేదనియు, అందుకు మారుగ మరింత యధికమయ్యె ననియు గ్రహించవచ్చును. కారాగృహ నిర్బంధ ములవలన, అధికారవర్గము వారి యుద్దేశములు తారుమారయ్యెననుటకు సందియము లేదు. నిర్బంధములవలనను తొలగిపోయెను. నిర్బంధములను ప్రజలు తెక్కపెట్టుటలేదు. కారాగృహమునకు బోవుటయు వచ్చుటయు నిత్యకృత్యముల క్రింద బరిణమించుచున్నవి. కారాగృహమునకు బోయి శిక్షనవారియెడ దేశము విశేషగౌరవము జూపుచున్నది. వారి త్యాగమును ప్రశంసించుచున్నది. నిర్బంధవిధానమువలన ప్రజల మనోశక్తియము దొలగుననుట భ్రమ. ఇప్పటికయినను, ప్రభుత్వము వారు మేల్కొని ప్రజల మనోరథముల నీడేర్చుట వివేకము. తాము మరల న్యాయవాదివృత్తిలో బ్రవేశించమని గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు ను, కారాగృహమునకు బోయినపిమ్మట తమనిశ్చయ మింకను బలపడెనని మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారును, నిరాకరణోద్యమమునం దెక్కుడు ఉత్సాహముతో బనిచేసెదమని కళా వెంకటరావుగారును చెలిపిన సంగతులబట్టి, దృఢనిశ్చయము లగువారిని నిర్బంధ విధానము కదల్పజాలదని, సుస్వక్తమగును. ఆంధ్ర భక్తులు కలుపుకు జయిల్లనుండి విడుదలయగు చున్నారు. త్వరలో చాలమంది విడుదలయ్యెదరు. జ్యోత్సుల రామచంద్రరావుగారు 23 తేదిన విడుదలయగుదురు. మహాత్ముడు విధించినవ్రతమును కరిసమాప్తి చేయుటకు వీరందరును అక్కరకు నత్తురనుటకు సందియము లేదు. దృఢచిత్తులగు దేశీయులు ఎంత దృఢముగ పాటుబడిన, స్వరాజ్య సిద్ధియు మహాత్ముని విడుదలయు, అంతియైనా జరుగగలవు. మహాత్మునకు విజయము గలుగుగాక!

హిందూదేశము : సరకుల గొనుట

ఆంగ్ల దేశమున హిందూదేశపు రైల్వేల నిమిత్తము ఋణాన్ని గోరియుండగ, రైల్వే సామానుల నన్నిటిని ఆంగ్లండునందే కొనవలయునను మరతు అవ సరమని, కొందరు పార్లమెంటు సభ్యులు వెనుక వాదించిరి. ఇట్టి మరతుతో బని లేదనియు, ఎటులయినను సరకులలో విశేషభాగము ఆంగ్లండునుండియే తెప్పించబడుచున్నవనియు, జవాబు చెప్పబడెను. ఇందు కనుగూఁగముగ మేజరు కెల్లిగారికి విఠారు టనుగారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరముబట్టి 1921 సంవత్సరము ఏప్రిలునుండియు రైల్వేలకొరకు వెచ్చింపబడిన 2 కోట్ల సవరనులలో, కోటి వదునేడులక్షల ద్రవ్యము ఆంగ్లండునుండి రైల్వే సరకుల దెప్పించుటకు ఖర్చుపడెనని చెలియుచున్నది. ఇంకను సప్లయలకొరకు ఆంగ్లండునకు ఆర్డరు లీయబడెనట. హిందూదేశము తనకు వీలగు చోటుల చాకధరలకు సరకులను దెప్పించుటకు వీలులేదు. ఇండియా పత్మున హైకమీషనరు నెకరిని నియమించిరి. సాధ్యమగునంతవరకు వీరు ఆంగ్లండునుండి సరకు

లను దెప్పించుటకే ప్రయత్నించెదరనుట నిశ్చయము. బ్రిటిషుసరకులవై ఇండియాఆఫీసువారితటి యభిమానము జూపుచున్నను లోపముల నొచ్చెడి వారు కొందరు గలరు. జర్మనీ నుండి ఇండియా ఆఫీసువారు ట్రైకుల దెప్పించు టెలనని, గ్రీకుగారు కామన్వెల్థలో ప్రశ్నించిరి. జర్మను ధరలకన్న, ఇంగ్లండుధరలు హెచ్చుగనున్నటుల, గ్రీకుగారి ప్రశ్నలోనే గలదు. విన్టరుటనుగా రిందుకు జవాబుచెప్పచు, బ్రిటిషుధరలు జర్మను ధరలకన్న సగము హెచ్చుగ నున్నవని పలికిరి. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లేకబోవుటచే, ధనవృద్ధి మొత్తగలదో యూహించుట సులభము.

సామాజ్య ప్రదర్శనము

బ్రిటిషుసామాజ్య వస్తు ప్రదర్శనమునందు, సింహళము, జిబ్రాల్టరు, సెంటుపాలీనా, సోమాలి లాండు, న్యాశాలాండు మొదలగు కాలనీలు పెక్కులు పాల్గొన నిరాకరించెననియు, ఇందువలన గలిగెడిలాభము సందేహస్పదమని నవి చెలిపెనని యు, సింహళమువంటి ముఖ్యమగు కాలనీలు ఈ ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనజాలకబోవుట శోచనీయమనియు, కాలనీల కార్యదర్శియగు గౌ. ఆరమ్సు బిగోరుగారు కామన్వెల్థలో నుడివిరి. ఈ కాలనీలకు వేసికని సామాజ్య వస్తుప్రదర్శనపు లాభములు గనుపింపకబోయినను, హిందూదేశము మాత్రము దీనియందు పాల్గొనకబోయినచో నష్టము పాలగునని, యధికారులు చెలుపుచున్నారు. ఇది మిగుల విచిత్రముగాదా? బొంబాయి శాసనసభలో ముచ్చటించుచు, సామాజ్య వస్తుప్రదర్శనము నందు హిందూదేశము పాల్గొనకబోవుట నేరమని సిట్టెలుగారు సూచించిరి. దీనియందు పాల్గొన నిరాకరించెడి కాలనీలసంగతికి ఏ రేమనిచెప్పెదరో తెలియదు. బీహారు శాసనసభ్యులగు గణేశదత్త సింగు, రాబిల్ ద్వారీకనాథుగార్లు, తమరాష్ట్ర మీ ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుస్థితిలో లేదనియు, పాల్గొనుచో లక్ష ఏబదివేలు ఖర్చులగుననియు, అందువలన ట్రాన్సుఫర్డుశాఖ లన్నియు ఇంకను కృశించుననియు, బీహారు రాష్ట్రము ప్రదర్శించదగిన దేమియు లేదనియు, ప్రదర్శనపు కమీషనరుగారికి తెలియజెప్పిరట. నిజమిదియే. దీనిని కప్పిపుచ్చుటకు వీలుండదు.

స్థానిక స్వపరిపాలనము

స్థానిక స్వపరిపాలము నామమాత్రమని, గనుగొనుట కనేక నిదర్శనములు గలవు. కస్తూరి బాయి గాంధీగారికిని, తమ ఆస్తికంతను నిరాకరణోద్యమమునకై కోల్పోయిన గోపాలగూసు దేశాయిగారికిని, బోర్నాకు మ్యునిసిపలు సంఘమువారు కొంతకాలము క్రింద స్వాగత మొసగిరి. ఇందు విషయమై మ్యునిసిపలు సంఘమువారికిని కలెక్టరు గారికిని చాలకాలము ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు నడిచెను. తుట్టతుదికు, మ్యునిసిపలు సంఘమువారి చర్య అక్రమమని, కలెక్టరుగారు తీర్మానించిరట. ప్రజలు గౌరవించి పూజించెడి నాయకులను, ప్రజా ప్రతినిధి సంఘము గౌరవించుటకు వీలు లేనపుడు స్థానిక స్వపరిపాలనము నామమాత్రమనుటకు సందేయమేమి? స్వపరిపాలనము లేనంతవరకు, స్థానిక స్వపరిపాలనము గాని, ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము గాని ప్రజలక్షేమమును పెంపొందింపజాలవు. వారి యిచ్చను నెఱవేర్చునేరవు.

బ్రిటిషు వ్యయము

బ్రిటిషుప్రభుత్వ వ్యయములో ఇంకను తగ్గుదల గలుగవలయునని, సర్ ఎల్ కె గడ్డిసుగారు ప్రకటించిరి. యుద్ధవ్యయమునందు అనవసరమగు ఖర్చు తగ్గవలయునని కోరుచున్నారు. సైనిక, నౌకా వాయుదళములందు ఖర్చు చాలవరకు తగ్గినగాని, లాభములేదని వీరియుద్దేశము. బ్రిటిషుప్రభుత్వ వ్యయము కొంతవరకు దగ్గుటకు గడ్డిసుగారిదివరకు కారణభూతులయిరి. దీనినికను తగ్గించుటకు వీరు జేసెనీ ప్రయత్నము సఫలముగావచ్చును. హిందూ దేశమునందు యుద్ధవ్యయము తగ్గుమార్గముగలదా? ఇంచితేపు కమిటీవా రిందువిషయమై శ్రద్ధవహించురా? ఆశ గనుపింపదు.

స్థానికవార్తలు

హాలండునకు ప్యాస్పాస్టర్:—కాలనీలవారెన్ని ఖరీదో నున్న నెఫర్లాండ్స్ కాన్ఫరెన్స్ గారికి ముందుగా వాసి కోవలెను. (ప్రచురణసంఘము)

గయా ప్రతినిధులు:—శ్రీయూత : శీవాధుని నా గేవ్వరరావు పంతులుగారు, లి. కెరామ కృష్ణరావుగారు, 20వ తేదీ సాక్షాత్తము కలకత్తా మెయిలులో గయాకాంగ్రెసు నకు బయలుదేరెదరు.

టూసిస్టర్సు నాటకము:—ఈ నెల 20 వ తేదీ బుధవారమునాడు సాయంత్రము 6 గంటలకు చెన్నపురి జాతీయపు గోవిందప్పనాథులశిషి పౌండర్యమహులలో షేక్స్ పియరు క్లబువారు ద్రుడెథ్లామలో సోదరద్వయము అను నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

ప్యాసుపోర్టులు: పాటాగ్రాపులు:—యూనైటెడ్ కింగ్డమ్ ను, యితర యేరోపాదేశములకును, ఆమెికాకును బోవగారు భారతీయులు ప్యాసుపోర్టు అధికారులకు పటము కట్టని చిన్న పాటాగ్రాపులు మూడునకల్లు దాఖలుచేసికోవలెను. (ప్రచురణ సంఘము)

చెన్నపురికై స్తవకళాశాలవర్ధంత్యుత్సవము:—కాలేజి భవనమునందు జనవరి 1-వ తేదీ సోమవారము జరుగును రా. బి. ఆర్. యన్. ఆర్. కృష్ణస్వామి మిదలియార్ డి. టి. డి. సి. యి గౌరవ్యుత్తర హిందూదేశ. కార్యకమము: 4వ సాక్షి యంత్రాలము 3 గంటలు. అల్పాహారము 4 గంటలు. సమావేశము 5 గంటలు.

యథ. జి. నరేశ శాస్త్రిగారు:—వీరమధ్యకై స్తవమతమునుండి మరల హిందూమతమునకు వచ్చి క్రిందిటివారమువారికిందగారి యేదూడికర్మను ఆచరించిరి. 14వ తేదీ ఆయన మూతురు వివాహమహోత్సవము జరిగెను. ఇటుల వీరిని మరల హిందూమతములోనికి దీసికొన్నందుకు వైదికు లనుమతించుట ప్రశంసనీయము.

సాండ్ మాస్టర్సులోని రాయల్ మిలిటరీ కాలేజి: భారతీయ అభ్యర్థులనెల్ల ను:—ఫలితములు: మిర్జారా షిద్ ఆలీఖేన్, సాహెబ్ జాడ, ఆసీస్ ఆహుడుఖాన్, నిర్మల్ చంద్రహాన్, బొంబాయి, బిషిక్ సింగ్ ఖిసి, పునాబ్. కామార్ ఆమూర్ సింగ్ సత్యేంద్రనాథ సర్కార్ టిక్ గాంలు నెతెట్టబడెనది. (ప్రచురణసంఘము)

గయా కాంగ్రెసు మహాసభ

ప్రతినిధు లపుడే వెళ్లుమందులు అనుదినమును ప్రతినిధులు గయాకువచ్చుచున్నాడు. భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ్యులు 21, 22 తేదీల మధ్య గయాకు వచ్చెదరు.

చెన్నపురి ఉపాధ్యాయుల సంఘ సమావేశము

ద్వితీయ దినచర్య

తనవారమునాటి సమావేశములో జన్మస్థితిపై "సంకం డరి బాలికాపాఠశాలలలో బోధన ప్రణాళిక"ను గూర్చి యావ ప్యసించిరి. ప్రాథమికవిద్యకు మన దేశములో సరియైన పురాణి లేదనియు, ప్రతిబాహుగిరి బాలికకును నిర్బంధప్రాథమికవిద్య యవసరమైయున్నదనియు, యాగవయమున నీ రాము పట్టుదల లో పనిచేయుచున్నారనియు చెప్పిరి. బోధన దేశభాషలలో నుండవలెననియు, దేశభాషలకును, మతభేదమున నెక్కువ ప్రాముఖ్యత నియ్యవలసియున్నదనియు, కంట, గృహనిర్మాణ కళలు, గృహపాఠశాల్యమును బోధన ప్రణాళికలో జేర్చవలెననియు గానమున ముఖ్యమనియు చెప్పిరి.

పిమ్మట పి. ఎ. కుమ్రావర్మగారు గాన పాఠ శాలలపరీక్ష (ఇన్ స్పెక్షన్) ను గూర్చి యావప్యసించిరి. ఎక్కువ శాతము నున్న పదవియందు రున్న యిన్ స్పెక్షర్లు జిల్లాలో గల యొప్పున నుండవలెనని దొరకొనవలసి యేర్పాటును తెల్పి యీ అధికారుల కార్యమునకు (పాపాలన బోధన) నిభజించిన బాగుండుననియు చెప్పిరి. జిల్లాలో కొన్ని యిన్ స్పెక్షర్లు దుండైన బాలు ననియు, మిగిలిన 18 యిన్ స్పెక్షర్లు సెకండరీ స్కూలులు ఉపాధ్యాయులకు బోధకులుగా నున్న బాగుండు ననియు నూచించిరి.

ఎన్. రామచంద్ర అయ్యగారు బాలభద్రాపర్వమును గూర్చియు పాఠ్యసము గావించిరి. ఈయద్యమును విశోధకము మాత్రమే కాదనియు యిందువలన బోధకులందఱియును దని తెల్పిరి. మనవిద్యావిధానమున గల లోపములను చాల నాయు ద్యము పూర్తిచేయుచున్నదని నడిపిరి.

పిమ్మట తీర్మానములు గావించబడెను.

అగ్రాసనాధిపతిగారికి కండకములతో సభ ముగిసెను.

మద్రాసు లాకాలేజి

చార్జ్ కోర్సునకు

తనవారమునాడు మద్రాసు లాకాలేజి విద్యార్థులు: కా కాల చార్జ్ కోర్సునకును జతవైభవముతో జరిగెను. సాయంత్ర 5 గంటలను జూరంగున జరిగెను. గౌరవస్థితి కుటుంబు ప్రాబు రుగాను అధ్యక్షత వహించిరి. ఇదిగో నీ కాలాలలో జరిపు కొనిన లాకాలేజి లెఖనము రాబండుటతో జరిగెను.

ప్రిన్సిపాలుగారు యింద్రు డేవిసుగారు ఆ సమయమున మాటాడుచు గతతత్వమును గురించి చెప్పటకు యేమియును సమ్మెలు లేవనియు, కాలేజి గుమాస్తా కుండరం అక్కరగాను చనిపోయినందులకు విచారమును దెలుపుచు, కాలేజిమీద పిమ్మ గుపటటుజెప్పి, కాలేజి, విశ్వవిద్యాలయపటాటములో గల ఉత్సాహమును దెల్పి నడిపిరి.

కీదన గౌ. జస్టిసు కుటుంబు ప్రాబురుగాను రంగారావు రు ప్రోజును విశ్వవిద్యాలయపరీక్షలో బ్యాచిలర్ ప్రొడ్యెన్ లో ప్రథములకు రాజుగడిగారి కొనగిరి.

అధ్యక్షులు అంటట లాకాలేజివిద్యార్థులకు సుహృద నొ నునుచు లాకాలేజి జీవన్ముక్తి గమత్తుచు గౌరవముగ నుడ వలెని చెప్పిరి.

ఇంగ్లీషుభాష సంస్కృతిలోను నాటకములు వేసి హాస్యనాటకములతోను పాటలతోను ఉత్సాహము కృత్రిమము యి ముగించబడెను.

ప్రమాదము

ఈనెల 12 తేది ప్రకడం 7-80 గంటలకు భీమదోలు స్టేషనుగల్గ రాజమండ్రి ప్యాంసెంజునుండి దిగిన ప్రయాణీకు లో 10 సం॥ వయస్సుగల బ్రాహ్మణకుమారుడు కలకత్తామె యల్ వచ్చుచుండగా చూచుటకు పాటుపాం చిటకరాగా వినురున మెయల్ యింజను క్రిందపడి జెంతు నే వృత్తివొందెను.

సుగుణవిలాససభ-హరిశ్చంద్ర నాటక ప్రదర్శనము:—వై సభవారు నన్నటి సాయంత్రము హరిశ్చంద్ర నా టకము అతి సునోహరముగ ప్రకటించిరి. కథాసంధానము తమిళ భాషకు సరి తమనందు నూతన ఫలితి ద్రోశిస్తనది. సాధారణము సేవిభాషానుకు ప్రదర్శించబడిన నాటకము లందువలె అనవసర ప్రసంగములు అమి పోస్య కృంగార రసంబులు లేక యీ నాటక చలనమునందును. పాత్రులు రసావితముగ వర్ణిం యించి భావప్రకటనను జేసిరి. అందులో చంద్రమతి దేవదాసు నక్షత్రక హరిశ్చంద్రనాటకములుగిరించినవారలు ప్రశంసనీయులు.

విదేశ వార్తలు

లాసేను సమావేశము

ముఖ్యవిషయములందు సమాధానము కుదురుట

లాసేను, డిసెంబరు 15:—అప్పు సంఖ్యాకుల రక్షణను గురించి చర్చించు నవసంఘమువారు ఈదినమున రెండుగంటలు చర్చించిరి. టర్కీ ప్రతినిధులుగూడ నచ్చట గలరు. చాల విష యములందు అభిప్రాయ సమకూడెను. ఈ సంఘమువారు కది విషయముల గురించి చర్చించిరి. అందు పదియవదకు, అర్మీని యనుల బాతీ శనివాసస్థానముదప్ప మిగిలిన విషయములన్నిటి యందును దాదాపు సమాధానము కుదరినను. పదియవ విషయ మును గురించి దా విశ నకునవలసింది లేదనియు, ఇదిగరకే నుడివితి మనియు తురుష్క ప్రతినిధులు చెప్పిరి. విషయ ఈ విష యము నింకను చర్చించటకు తుదకు సమ్మతించిరి.

అంగపత్రికాభిప్రాయములు

చాలవరకు సంతృప్తి గనబరచుట

అప్పుసంఖ్యాకుల రక్షణసంబంధమున లాసేనునందు గతి గిన విషయమునకు పత్రికలు సంకృప్తిని తెల్పుచున్నందున. టర్కీ బాతీమితియందు జేర సంకీర్తించినందులకు సంకృప్తిని దెలుపుచు, ఇందుకు కర్తవ్యముగారియొక్కయు వాటి బాసటయై నిలచిన ఇటలీ కరానులయొక్కయు కట్టుదలతో కారణ మని నూచించుచున్నది.

లాసేనునందు కుడిరిన సమాధానమువలన అప్పుసంఖ్యా కుల రక్షణమునకు యమే గాక టర్కీయొక్క భాగిస్థితి గూడ కొంతవరకు నిర్ణయించబడెనని "డెయిలీ కాన్సెట్" పత్రిక దెలుపుచుండెను. ఇంతవరకును మాస్కో ప్రభుత్వముపక్షము నహించుమా లేక పాక్వాన్యరాజ్యములపక్షమున హించుమా యది టర్కీ ప్రభుత్వ మూగులాడుచుండెను. ఈ కరిష్కారము వలనను బాతీమితియందు జేర సంకీర్తించుటవలన టర్కీ, మాస్కోను వదిలి పాక్వాన్యరాజ్యముల పక్షమున జేరుచున్నది అని వై పత్రిక తెలిపెను.

నవ్వపరిహార సమస్య

వరాను విధానము

పాయింకేరుగారు వివరించుట

పారిసు, డిసెంబరు 15:—అందనందు సమావేశమును గురించి పాయింకేరుగారు, వరాను జేయరునందు ప్రసంగించుచు నిట్లు నడిపెను. మిత్రమండలితో తిరస్కరింపబడిన జ్యోత్యమాచన లందు, మార్కును బలపరచుటకు మిత్రమండలివారు నూచించిన చర్యలను అంగీకరించకయే, జ్యోత్యములు, నవ్వపరిహారములందు గొప్పకగ్నింపులను గోరిరి. వచ్చేల్పు సంధివకాము, నవ్వపరి హారములు చేరనిది, మిత్రమండలి అంగీకారములు జెల్లింప వత్తని కోరుటకు విలు లేదు. వరానువారు తమకుండు నవ్వపరి హారమును వదులకొన నవసరము లేవనెడగనే ఈ ఋణముల సమస్యను పరిష్కరించుటకు లండనుసమావేశమువలన పిట్ట గలుగును.

వరానునా రెళ్ళును జన్మముచేతములను నైతికబల ముచే నాక్రమింప దలంపకేదు జర్మనీపై శిక్షను విధించుట వారితలంపు గారు. మిత్రమండలిపరిహారములకరకు మాత్రము, జర్మనుభవమున కాపాటుటయే వరానుతలంపు. వరానువారు బంటరి చక్రదీపికోనవలసి వచ్చు పిమ్మటకర పరిశీలన సంభ వినియెడల మిత్రమండలి యంతటికొర కట్లు జేయును గాని కేవల పార్లమెంట్ కట్టుజేయును.

జేంబరునందు మండ్రెవర్సుపై విశ్వాసము దెలుపుచు 512 గురును, ప్రతిహాలుకు 76 గురును సమ్మతుల నిచ్చిరి

వరానులయెడ బ్రిటిషు సానుభూతి

బోనరులాగారి యుపన్యాసమునందు, వరాను వాదన యెడల గట్టిసానుభూతి దెలుపుదెననియు, ఇరుదేశములకును అనుకూల మగు విధమున నవ్వపరిహారమును పరిష్కరించు నాదేశము దెలుపుదె ననియు వరాను పత్రిక లేగ్రియుగ దెలుపుచున్నది. జర్మనీపై నిర్బంధచర్యల దీనికొన నంగీకరించిన యెడల తన మండ్రెవర్సుతో భంగము వచ్చు నని బోనరులాగారు భయపడుచుండెననియు, దుహరు నాక్రమి చినయెడల వారిక, విపత్తులు సంభవించునని బ్రిటిషు ప్రజలు పొరబాటబ్లిపాఠము లతో నుండెననియు కొన్ని పత్రికలు దెలుపుచుండెను.

సర్ జాన్ సిమసుగారు—పార్ల మెంటునందు చర్చ అందను, డిసెంబరు 14:—కామన్సుభయందు, నవ్వ పరిహారములను గురించి చర్చించుసంబంధమున, సర్. బ్యాన్సి

చనుగాన అస్పిక్రు, లాయకుబార్డి, మెర్సోనాల్లు, బోనరులా గార్లతో సంప్రదించి ఒక తీర్మానమును రచించెను. తొందరపడి బూత్పార్లమెంటు చర్యను దీనికొనియెడల నవ్వపరిహారములకు భంగముగలను నవ్వపరిహారము నూచించబడెను. ఆ సంకర్షమున నిరునుగాను, పర నువారి వాదనలందు సానుభూతిని గన్నరచె ను. మిత్రమండలినుండి మనకు కావలసినది రానియెడల మన మమేకాను ఋణమును జెల్లింపలేమనియు, అట్లు జెల్లింప వలసివచ్చినచో, మిత్రమండలిచేతముల ప్రస్తుతస్థితికంటె నాంగ్ల దేశస్థితి అధమమగుననియు, నూ లేండ్లవరకు అంగ్లపానుల జీవిత వ్యయముయొక్క ప్రమాణము చాలతక్కుమైయుండవలసినదని ననియునుడిపెను. నాకుదెలిసిన సమాచారములనుబట్టి జూడగా బర్మనీ దాదాపు మాల్దీవులకు సిద్ధముగ నున్నది. అట్టితరీ నవ్వ పరిహారములు మనకు జేరునట్లునవ్వటకుమాత్ర అదియసాధ్యముగ నొనర్చుచర్యలను మనము జూచుచు యూరప్రదేశాలము. అం గ్ల పరానులేకముగ చర్యదీనికొనిన దప్ప నీసమస్య పరిష్కరింప ఁదునాక లేదని నిమనుగాను చెప్పిరి.

జర్మనీకి గొప్పఋణము

న్యూయార్కు, డిసెంబరు 15:—పియర్పాయింటు మార్గము, హ్యూజెనుగార్లు యూరప్రదేశ జవదెంచుచుండిరి. నవ్వపరిహారములకు త గు మాత్ర ము గ నిర్ణ యం చు టకు ప్రాంసు అంగీకరించిన యె డల జ ర్మ నీ కి గొ ప్ప అంతర్జాతీయఋణము కప్పించటకు పిత ప్రయత్నించె దని తెలియుచున్నది. 1½ బిలియను డాలర్ల ఋణమునిప్పించు టకు అంతర్జాతీయ బ్యాంకర్లతో సంప్రదించుచుండిరి.

కామన్సుభ

సభవారి హక్కు

లండను, డిసెంబరు 15:—ఈదినమున కామన్సుభ యందు ప్రశ్నలు ముగిసిన తరువాత కామన్సు సమావేశమును కొన్నిదినముల వరకు నిలిపివేయు సంబంధమున రాజుగారు ప్రభుల సభయందు నూచించు నవ్వపరిహారమున హజరు గావలె నను ప్రకటన జూరబడెను. అందర్నమున లాన్సుబరీగారు లేచి, రాజుగారియొక్క గాని, మరియే ఇతరసంఘ ము యొ క్క గ ని ప్రసక్తి లేకయే, దా మెళ్ళును సమావేశమును నిలిపివే యునది నిర్ణయించుకొను సభికారము కామన్సుసభ వారికి గలదని అభ్యంతరమును దెలిపిరి. కామన్సుసభాహక్కులను గురించి పుష్ట రు చు ట కు గా ను 1623 సం॥ నందు సభాధ్యక్షుని సభయందే నిలపుటగాను కనాటములు బంధించి తాళములు వేయదె నని ప్రమాణమును జూపెను. విశ్వాసపాదులగు కార్మి కుల కేమియు నొర్పకుండ సభను నిలపుట గొప్పదోషమని నుడిపెను.

లాన్సు బరీగారి అభ్యంతరమును అధ్యక్షుడు ద్రోశిపు చెప్పెను. కామన్సుసభను సమావేశపరచుటకును, సభను నిలుపు టకును రాజునకు అధికారము గలదని ఆ సంకర్షమున నుడిపెను.

తరువాత అధ్యక్షుడును లాన్సు బరీ గారును ఒకరి నొక రు ప్రశంసించుకొనిరి.

సార్వభౌమాని యుపన్యాసమును జరిపినతరువాత పూర్వ చారము నకనుంచి చాలరంగి కార్మిక ప్రతిభులు అధ్యక్షుని తో కరస్పర్శను గావించిరి.

సార్వభౌమాని యుపన్యాసము

పార్ల మెం టీదిగడనుండి ఫిబ్రవరి 18 క రేడివరకు నిలిపి వేయబడెను. ఈసంకర్షమున సార్వభౌమాను గావించిన యుప న్యాసమునకుం దిట్లుండెను:—లాసేనునందు జరుగచున్న సమా వేశమునందు, సమీపప్రాంత్య సమస్య సంకృప్తికరముగ కరి మ్మరించుటకు నని నమ్ముతుంటిరి. ఇటీవల లండనునందు, జర్మను నవ్వపరిహారములను గురించి, మిత్రమండలిసమావేశమున చర్చిం పుండెను. పారిసునందు దివి తిరిగి పొగింపబడును యూరప్రదేశం ను అధికస్థాయి కలుగుట క ను క గు ప రి శీ ఘ ల కొ ర కు నా మనము చింతింతు చున్నది. చాలకీర్త్యములగు చిట్కములు ఎరుటనున్నవి. ఈ విషయమునకు సంబంధించిన దేశములన్నియు కలసి కారణముగ పనిజేసినచో దప్ప వీనిని దాటుట కష్టము. గత సమావేశములందు విరివి స్త్రీలు చట్ట మామో దింపబడెను. ఈ చట్టమువలన విర్రుండునదను, ఇంగ్లండునకును గూడ స్త్రీచూమున సంబంధముగూడ నభివృద్ధి పరుచుటకు దోడ్పడు నని నమ్ముచుంటిరి. నిర్వాణికా సమస్యను పరిష్క రించుటకు మండ్రెవర్సు అన్ని కథములను నాగ త్రతో ప్రయ త్నించెదరు.

కన్యార్పణము సమావేశము

ప్రశాంతవర్మవారు

ప్రశాంతవర్మ ప్రసంగము

డిసెంబరు 15:—అందరి సభ్యుల సమావేశమైన కన్యార్పణము సమావేశమునందు ప్రసంగము చేసిన ప్రశాంతవర్మవారు, వాణిజ్యపునర్విధియైన అంగణే మాధారపడియున్న కాని విదేశాంగవ్యవహారములందలి సంబంధములను వాణిజ్యము ప్రభుత్వముచేత యధునియింపబడినది. అందుచేత సమావేశమునందు మిత్రులందలి ఏకైకముగానే ప్రసంగించుచుండిరి. ఇట్టి విశేషములను వేరే ప్రసంగముగా యధారపడియున్నది. కన్యార్పణపు లాభమునందు గావించిన సేవ ప్రశంసనీయును. నష్టపరిహారమునకు చాక్కివైపునందు డిటేల లండను సమావేశమునందు, కన్యార్పణము ధాన్యములకు మాత్రము ఎట్టిభంగమును కలగలేదు. ఎంతటి ప్రభుత్వమునందు, అందరును పరిష్కరింపలే సమర్థులగుటయుతో ప్రజల్నించినయెడల నది తప్పుకొనవలసివచ్చును.

బోనరులగారు - కార్మికసమస్య

బోనరులగారు సేవనటు యూనియన్లనుసంఘముల సమావేశమునందు ప్రసంగించు, వాణిజ్యపునర్విధిని చాచెనయ్య, దీనిపు పనులందు అనవసరముగ నిర్వాహించుచున్నందున అపరాధకరమనియు ఉపయోగ కరమగు కార్యములకు భంగము నొనగుటకు ప్రభుత్వమువారు సలహానిచ్చిరి.

భారతదేశమునకు సామగ్రి

జర్జీయం దారినగుట

కామన్న సభ్యుని ఆశురత

అందరు, డిసెంబరు 15:—బ్రిటిషు కంపెనీలవారి భరణు, జర్జీయం కంపెనీల భరణకంటెస్టులనుగూర్చి మేము చర్చించుచున్నది. ఇదియు, కార్యాలయమువారు మైక్రుకొరకు జర్జీయంను ఉత్తమము నెందుకొనగలగినామన్న సభ్యులందు గిట్టుగాను సేరాకోపణ నొనర్చుచు ప్రశ్నించెను. వింటర్ను ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ మొనగుచున్నది నడివేళ. భారత ప్రభుత్వమునకు గాను హైమిషున గారు మైక్రుకొరకు జర్జీయంను ఉత్తమము నొనగినవిషయము నిజమే. ఈతడివ్యధు భారత ప్రభుత్వమువారికే బాధ్యుడు. కాని అతనినివ తమను విజయముల కొరకుగూర్చి, బ్రిటిషుకంపెనీల దెలిపిన భరణకొన్నిటికంటె తక్కువభరణను జర్జీయంవలెపిన భరణను చెల్లింపుతేదా గలదనియు అందుచే జర్జీయంను ఉత్తమ లాభమునందు దెలిపెను.

భారత ఆఫ్ఘనుసంబంధములు

గొంగుగారి పాతబోధ

కల్వల్ ముస్లాముగారి యువన్యాసము

అందరు, డిసెంబరు 15:—జోబ్బు కమిషను సభ్యులైన నికలస్సుగారు కాబూలుకు జరిగిన కలెక్షను ముస్లాముగారు గలిగిన ముస్లాము విషయము సంఘమునందు ప్రసంగించుచు నట్లు నడిపెను.

కాబూలువారు, ముస్లాములయొద్దనున్న బాగ్యతైగనివెట్టియుండిరి. రహస్యమునందు సుమచిక్కిన యెడల సంకల్పించినందు ఆఫ్ఘనుసంఘమున గుర్తింపబడినందుల యాకావపుటకు మనయధీనమున నున్న వానిని ను నయని యువుల గల కలెక్షన్లను గలిగియుండుట యే సాధనము. వారిచే బలవంతపెట్టబడి ఆఫ్ఘనుల వారు కొరవ దొంగుటలను లభ్యుల గౌరవమును బయలుబాటు. ముహమ్మదుల లాభములను సంక్షేమమునకు మనకు కలిగిన నిరంతరమును జూచుచున్నచే ప్రభుత్వ ఆనుకూల సంబంధములు తిరకాలమునందు.

సర్ మామిల్లను గ్రాంటు

గారు ప్రసంగించుచు ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారి ప్రార్థనముచే భారత ప్రభుత్వమువారిని చాచియు నిర్వహణమునకు ముగి విధానములందునటుల బలవంతపెట్టిరియె ఆఫ్ఘనులయెడల సరిగ నిడదినయెడల వారు గూడ మనయెడలను అట్లే ప్రసంగించు రీతియు నడిపెను.

హెడ్డా బి.రాజు

స్వాతంత్ర్యము నభిలషించుట

అందరు, డిసెంబరు 15:—హెడ్డా బి.రాజు వీరభద్ర ప్రతినిధియగు చాక్కిడు నేటియ ఆస్పివాగారు బిల్లును తేరిరి. ముస్లిములందరినూ వేరవే గావించినవాడైనందుల కెల్లిన సమయము వచ్చెననియు ఆరబ్బులందరినూ ఒక్క ప్రభుత్వమున నుండవలె నని తాను గౌరవదనయు, దనుకు మాత్రము స్వాతంత్ర్యము గావలెనని కొందరియందలియు మాన్యు రాజుగారు గౌరవముచేసిరి. రెండు ప్రభుత్వము మెమోరాండమును అందజేసిరి నని ఆశున దెలిపెను.

సంగ్రామము నాపుట

హేను డిసెంబరు, 15:—ప్రేస్టు యూనియనుల అంతర్జాతీయ షేడరనువారితో సర్వానుచేయబడిన కాంతిసభవారు సంగ్రామముల నాపవలెనని తీర్మానించుచు, ఏర్పాటుగాని సంగ్రామముల ప్రకటించినయెడల అంతటను అంతర్జాతీయ సమ్మెకట్టుకట్టి దాని నాపవలెనని తీర్మానించిరి. సమావేశము ముగిసెను.

ప్రాంత-కేంద్రము వాణిజ్యయొడంబడికపై సంకేతము లావరబడెను.

ఎలెక్షన్లకుందలి క్రైస్తవులు వెడలగొట్టబడిరి. వారి యామ్రాలు టిక్కి-ప్రభుత్వమువారు లాచికోసిరి. అనటోలియా నైర్వహణగూడనున్న ఆర్మీనియనుల గూడ వెడలగొట్టబడిరి.

పశ్చిమ ప్రేసునందు మహమ్మదీయులు తిరుగుబాటు గావించి తాత్కాలిక ప్రభుత్వము నెర్పరచిరి. తుగుమ-వాల్లలు దెలుపుచుండెనయ్య గాని రూఫివార్త దెలియుట లేదనియు కామన్న సభ్యులందు రివాల్లు షేక్ నెయలుగారు దెలుపుచుండిరి.

అండను సందలి అమెరికను కాయవారిగు మార్టిగారితో సంబంధములకు గాను అమెరికను ప్రభుత్వమువారితో వాషింగ్టన్ కునువలె పిలువబడిరి. నష్టపరిహారముల గురించి సర్వవదింపదలసి తెలియుచున్నది.

రామచంద్రపురం తాలూకా గ్రామనివాసుల కొక గొప్ప లాభకరమైన వార్త.

గోదావరిజిల్లా, గోపాలపురం గ్రామవాసులు, శ్రీ రెడ్డి అంతుకంపెన్ ప్రాప్తయియున్న (1) యు. సుబ్బారెడ్డిగారు, (2) యన్. యన్. శాస్త్రిగారును రామచంద్రపురం తాలూకా, ద్రాక్షారామలో 20 డిసెంబరు 1922 తేదీలగా యతు 25 డిసెంబరు 1922 తేదీవరకు ఉండెదరు. వీరిని శ్రీ ఆగాజిమిందారుగారు, యింకను ముఖ్య స్నేహితులును ఒకసారి తమ గ్రామము రమ్మనమని కొరుటచే పైన ఉడహించిన 5 దినములు ద్రాక్షారామలో నిల్వచేయుదురు.

వీరు అష్టదశ కుటుంబములను, నివారణ చేయుటలో, ముఖ్యముగా మన ఆంధ్రదేశమునందు కంకణము కట్టుకొని, అనేకయోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నారు. సవాలు, సెగ, జీర్ణగతముయినను, నూతనముగా యున్నను, మూలశంఖి, తుయ, దగ్గు, వగరపు, యక్షు, రాజయక్షు, మొదలగు శ్రేష్ఠవ్యాధులును పూచీవిడ నివారణ చేయుగలరు.

వీరికడ భౌషధము సేవించువారు, గుణము కనబడిన పిమ్మట తేక గుణము కనబడునని సమ్మతము గలిగిన గాని, సామ్మె చెల్లించ వచ్చును ముందుగా ఏమియు నీయనవరములేదు.

N. B. తాము యావత్రికను చదివినాది, తమ బంధువులకు మిత్రులకు ఈ సంగతి తెలియ చేయ ప్రార్థించు. రోగులందరు యీ 5 దినములలోను, కలిసి, మాట్లాడి వెళ్లవచ్చును.

గ్రామవాసి, ద్రాక్షారం.

సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభ

సామాన్య ప్రదర్శనమునకు 20,000 రూ.

మంజూరు చేయబడెను.

అక్బర్, డిసెంబరు, 16:—శాసనసభ సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభ సమావేశమున సామాన్య ప్రదర్శనముపట్ల సంయుక్త రాష్ట్రపు ఖర్చుకై 20000 రూపాయలు మంజూరు చేయబడి, సంయుక్తరాష్ట్రపు పేర్కొట్ట విషయమై సలహా నిచ్చుటకై యొకసంఘ సేర్పరుపబడెను. పోలీసు సబ్ కమిషనరీ గ్రాంటుల కిగ్గింపవలయునని యొక ప్రతినిధి కోరగా వారీచారాలలో చంపబడిన పోలీసువారి కుటుంబసంరక్షణార్థము భవనసాయము చేయుటకై ప్రభుత్వము వారా లో చించుచున్నానని ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు బట్టరు విచ్చిరి. తమవార సభ్యులందరు గతసభ్యులను సభాభ్యులుగా నుండిన సర్ అడివికో పోర్టరు గారి కభివందనముల దెలిపిరి.

అమృతము నకు

చనిపోయిన రాజా ఎ. వి. జగ్గారావుగారికి విశాఖపట్టణములో సంబంధించిన కట్టడములు, నివేశనములు 1922 ఫిబ్రవరి 25 తేదీవరకు కడపటి వారమునందు, తరువాతిమాసములందును అప్పుడప్పుడు నోటీసులమూలముగా తపశీలుగా తెలుపబడు తారీఖులందు బహిరంగపలము చేసి అమృతమును. అమృతము 26-12-22 తారీఖునుండి ప్రారంభమగును. అమృతము షరత్తులు, యితర వివరములు తెలియగోరువారు, విశాఖపట్టణము, డాబా గార్డెన్సులో నున్న షర్ మహమ్మదు పురము సంస్థానము మైనరు ప్రొప్రైటరీగుగారి గార్డియన్ గారికి ప్రాసిన బడయగలరు.

శ్రీ ఎ. పి. ఖానోజీరావు, షర్ మహమ్మదుపురము ప్రొప్రైటరీగుగారి గార్డియన్.

కలితలేని శుద్ధ ఖద్దరు

మీకు కావలయునా!!

మా స్వంతమగ్గములమీద తయారుచేయబడిన ధోవతులు, మల్లుతానులు, తుండ్లు, చేతిగుడ్డలు, షర్టు, కోటుగుడ్డలు, చలవతానులు, రంగుచీరలు పానశచీటీకములు వగైరాలు అతిసరసముగా విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నవి.

తిక్కవరపు రామిరెడ్డికడపెన్,

బ్యాంకల్లు ఆఫ్ ఖద్దరువ్యాపారములు తిరుపతి-తెలంగాణ

చకటన

చెన్నపట్టణమునకు యుత్తరమున నున్న ముఖ్యమైన అన్ని తెలుగు పట్టణములలోనూ చురుకుగా పనిచేయు నమ్మకమైన సబు ఏజంట్లు హిందూస్థాన్ లైఫ్-ఎన్సూరన్సు కంపెనీలో పనిచేయుటకు కావలయును. వలయువారు యీ క్రిందిచిరునామాకు ప్రాయశలయును.

యీ కంపెనీ అన్ని విధములైన అనగా భవంతులు, మేడలు, వంతెనలు వగైరా స్ట్రీటులు, ఎస్టిమేట్లు తయారుచేయును. అనసరిమైనయెడల గూడర్వీజనుకూడా చేయబడును. అన్ని రకముల మిషనులు ఆర్డర్లకు తెప్పించబడును. అన్ని రకముల పోలీసామానులు అనగా బేరింగులు, పుల్లీలు, షేడకు వేసుకునే రైలింగులు ఇనుకకుంట్లు చెదకు గానుగలు ఇరుపపెట్టెలు, సోడావిషీనులు, వాటరు జాకెట్లు సిలెండర్లు అతి చవకగా తయారుచేసి ఇవ్వబడును.

వడ్డమాని కామేశాస్త్రి

మేనేజరు అండు ఇంజనీరు

లలితా ఇంజనీరింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

చెన్నపురి ఆంధ్రకాంగ్రెసుసంఘస్వాగతము

ధనహీనులు అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనది. ఇంకెవరు
కొంచెం వెంటపెట్టుకొని వచ్చి ఒకనూచనను గానించియుండిరి.

గూడవల్లి కోటయ్య నికాని.

అతిమూత్రవ్యాధి క్రొత్త మందు

ఇక్సాలిన్ చికిత్స

మెడికల్ కౌన్సిల్ ప్రేటు మెంటు

అంగైక్య పరిశోధక సంఘమువారిదిగవ ప్రేటుమెంటును ప్రైవ్యుప్రతికలో ప్రకటించిరి—సంయుక్త రాష్ట్రముల టొరంటో విశ్వవిద్యాలయమువారు అతిమూత్రవ్యాధి కోక నూతనమగు మందును కనుగొనిరి. ఇది 'ఇక్సాలిన్' అనుననముతో తయారుజేయబడును. ఈమందుయొక్క సర్వస్వావ్యమయలను విశ్వవిద్యాలయ వారు లండను వైద్యపరిశోధక సంఘమువారి కోసగిరి.

టొరంటో విశ్వవిద్యాలయ వైద్య పరిశోధక శాలయము వారు అతిమూత్ర వ్యాధికి ఒకమందును తయారుజేసిరి. ఒకరసముచే తయారుజేయబడిన మందు నోసిగినయెడల నది నివారణముగను. ఎద్దు, కుడి, గొర్రె యొక్కయు వృక్కుమునుండి ఈరసము దీయవలెను. సంయుక్త రాష్ట్రములు, కెనడాలుం దీమం కువయోగించబడుచుండెను. ఇతరుల దీనినికరించి తయారుజేసి యుపయోగింపబడుచుండుట విశ్వవిద్యాలయమువారి రన్నిబాగ్రతలను పుచ్చుకొనిరి. ఈతేజ మునందు గూడ దీనిని ప్రజల జేయవలెను. కయోగించుట విశ్వవిద్యాలయమువారి ఆశయము అందుకోరకే ఇతరులు దాని ననుకరించి దొంగమందులు తయారు జేయ వీలులేకుండ ఈమం దుయొక్క సర్వస్వావ్యమయలను సంకలిత మొనర్చుకొనుట అవశ్యకమని క్షణలంది అట్టివాక్కులను ఈసంఘమువారి కోసగిరి. ఈఇన్సులెను పని జేయుచున్న పరిస్థితులను, ఎట్లు తయారు జేయవలెయో, దానిధర్మములను బాగ్రతగ్రహణించుటగూడ, సంఘమునందలి అనుభవ జేత్రము కొందరు ఆమెరికా కెనడాలుందు దీనిని తయారు జేయుటలనుబట్టి జని ఇటీవల పరిశీలి మొనర్చి జనబెంచిరి.

ఈ విషయము ప్రభావావశ్యమనవలెనై దుర్మయలను చాల నావశ్యకమైన దని యెంచి దానిని బాగ్రతగ్రహణి జరిగియున్న నుండు టావశ్యకముగాన వైద్యపరిశోధక సంఘమువారు విశ్వవిద్యాలయమువారివిధానమును అంగీకరించి సర్వస్వావ్యసంకలితమొనర్చుకొన నిశ్చయించిరి. ఈ నూతనవిధానము నవలంబించుటకు గలపరిస్థితులను వివరింపట అవశ్యకముగాన వానిని దెలుపుచుంటిమి.

ఇన్సులిన్-ఇంకను దొరకలేదు

"ఇక్సాలిన్" అనునీ నూతనరసము ఇంకను ఈతేజమునందు లభ్యము గాలేదని మందు దెలుపవలసి యున్నది. టొరంటో యందు ఇది, కావలసినంతమాత్రమే కొలదిగ తయారుజేయబడుచుండెను. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు దింకను ఒకటి రెండు ప్రతేజములందు తయారు జేయబడుచుండెను. కాని అది పరిశోధనార్థ మచ్చట చికిత్స గావించబడుచున్న రోగులకే అది చాలాటలేదు. టొరంటో విశ్వవిద్యాలయమువారి యాజమాన్యమున ఒక ఆమెరికన్ యంత్రకాలవారు పెద్ద మొత్తమువీధి తయారు జేయుచున్నారని ఇది వైద్యకాళి కంఠకును సభగా జేయునీతియగుట లేదు. "ఇక్సాలిన్" తయారుజేయుటయు, దాని నుపయోగించుటయు గూడ నిక పరిష్కారముకండే యుండెను.

ఈనూతనమగు చికిత్సలన ప్రజలబాధ చాలవరకు నివారణయగునుటకును, చింతాభివృద్ధి యొనర్చుననుటకును, ఇప్పటి వరకు నతిభోగమగు బాధలకు కారణమైన ఈవ్యాధియొక్క తీవ్రత తగ్గుననుటకును సంజయములేదు. "ఇక్సాలిన్" నుతయారు జేయువిధములందును ఈపయోగించు విధములందును అభివృద్ధిని గావించుట, ఆ సరము. ఈచికిత్సలన నీవ్యాధి కాత్మముగ పోవునా? తాత్కాలికముగ మాత్ర ముపకమింపనా? మొదలగు విషయములందు ఇంకను, వెంటనే, పరిశోధనల సాగింపవలెను. వృక్కుమునుండి తీయు నీరసానిననుయొక్క విభాగము లింకను దెలియవు. దీనిని దీయు ప్రయత్నములందు అతికాశల్యముతో నుండవలెను అట్లు గానియెడల దానిని దీయుట యందు చాల స్వల్పములో పాడై పోవును. ఇందు త నూతనమర్గము గనిపెట్టబడు చుండెను. సామాన్యమార్గమున తయారుజేసిన యెడల త్వరలో పాడైపోవును.

రసాయన కాస్త్రాగారము నందు దీనిని తయారుజేయుట, అంత కష్టమైన కార్యము గాకపోవచ్చును. కాని పెద్ద మొత్తలవీధి తయారుజేయుట చాల ప్రయోజకరము. ఒకే విధా

నము ననుసరించి, వేరువేరు వర్గముల వారు, దీనిని తయారుజేసినను ఈ రసమునందు చాలభేదములు గానియు చుండెను. ఒకరు దీనిని బాగుగ పనిజేయును. రెండవవంతుగ పని జేయదు. రెండవది ఈపయోగించియెడల రోగికి వ్యాధి నివారణ కాకపోవుటయొక్క బాధకూడగలుగును. మొదట దీనిని చాలబలవంతమైన దైవయెడల గూడ నపాయకరమే. అందుచే ప్రతిరకమును ఇంకను వైద్య కాలలందు ముందుగ పరిశీలనపలసి యుండును. ఇంకుట చాలగొప్పపాధ ససామగ్ని కావలెను. ఈరస మెంతకాలము చెడిపోకుండ నుండు నో ఇంకను తెలియలేదు.

ఇటీవలిస్థితులను ఈరసమును తీయువాక్కున ఎక్కువ సహజములేని సామాన్యయంత్రకాలల కన్నీటిని వదలిజేసినయెడల ఈచికిత్సకు అపయోగము వచ్చుటయొక్కాక చాలమంది రోగు లందువలన బలి గావలసినవచ్చును. బాగ్రతగ్రహణి వారు తయారు చేసినదనియెంచినను అసంపూర్తి స్థితియొనర్చును అని అపాయకరములుగావచ్చునని వైద్యదేవీన విషయమునలన వెలియవచ్చును.

వైద్యకాలలందు పరిశోధన

ఇటీవలిస్థితులనలన, పరిశోధక సంఘమువారు, ఈ మందును తయారుజేయు విధానమును తమ మూత్రమే యుండునని దానిని కాపాడవలసి వచ్చెను. ఈ రసమునందు దభివృద్ధి నొనర్చుటకును దీనిని తయారుజేయుటకును పరిశోధన గావించుటకును సరియగు పరికరము అన్న కొన్ని వైద్యకాలలందు ప్రయత్నములను సాగించుచుండిరి. దీనిని తయారు జేయుటయందు బాధ్యతను వహించి దిగముగ నున్న వైద్యకాస్త్రజ్ఞులందరను గలసి ఒకకర్మముగ జేరి హాంబ్రెకునందలి పరిశోధక సంఘమువారి నేవనలు ఇన్సెక్టుట్రాటునందు ఈచికిత్సను త్వరితముగ దభివృద్ధిజేయుటకు పరిశోధనల సాగించుటకు సంఘమువారి చేర్పాటుజేయుచుండిరి.

ఈ ప్రయత్నములుగాక, అవసరమగు పరికరములన్నియు గల కంపెనీలవారి "ఇన్సులెన్" ను తయారుజేయుటగూడ, ఎట్టినిబంధనల ననుసరించి, అనుమతిప్రతి మియదగనో సంఘము వారు ఆలోచించుచుండిరి. అన్ని సౌకర్యములు గల కొన్నికంపెనీలవారు సంకల్పితమగు విధమున దీనిని తయారుజేయు గలిగి యుండవచ్చును. అందువలన ప్రజలకు గావలసినంత మందు లభించుటకు వీలగును. చిరపరిశోధనలన ఈ చికిత్సయందు దెక్కువగ అనుభవము గ్రహించినకొలది ఈ ప్రయత్నములు నులభపాధ్యముగాగలవు.

అట్లు గాక పరిస్థితులు మారి, ఈచికిత్సను సాగించుటకు ప్రత్యేక వైద్యసంకల్పాలసంఘము నొకదానిని ఏర్పాటు జేయవలసినవచ్చుట డ సంభవమే. అందులకు ఈసంఘమువారికర్తవ్య ప్రకారము తగినంత భనసమృద్ధి తట్కువ.

ఇటీవల కెనడాలుంకలి అనుభవమును బట్టియు, ఇంకను పరిశోధనలనలన సంపాదించు ననుభవమునుబట్టియు ఈచికిత్సను త్వరలో అభివృద్ధిపరచుటకు కెట్టిప్రయత్నము లవసరమునా? అట్టి వానికెల్ల గావించి పరియగు విధమున రసమును తయారుజేసి కాలయాపన జేకుండ ఈతేజమునందు త్వరలో వ్యాపింపజేయుటయే ఈ సంఘమువారిట్లు గావించుటయందు ముఖ్యోద్దేశము.

చవరంబాకము

చిత్తూరు మండలము చవరంబాక గ్రామపాలియకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘకథ.

వై కార్యనిర్వాహకసభ యూనెల 18 వ తేది సమావేశమైనది. అందు యీ దిగుత తీర్మానము లామోదించబడెను.

- (1) కూడినంత క్షిప్రమున యీ గ్రామమందు పంచాయతీసంఘము స్థాపించుట.
- (2) పంచమసోదరులకు మండలసంఘమునుండి రాటములు ప్రతి వగయిరాలు తెప్పించి వడకనిచ్చుట.
- (3) ఈ మండల సహాయ కార్యదర్శిగా నున్న ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సంఘసభ్యుడుగనున్న నుండి కృష్ణజన్మస్థానమున కరిగి రాబోవకున్న చిత్తూరుజిల్లా నారాయణవరం గ్రామస్థులు శ్రీయంత, సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠిగారికి యీ గ్రామపాస్తవ్యులు ఆహ్వానమిప్పించుట
- (4) యీ గ్రామమున గల శ్రీ కృష్ణాధ్వర వీరింగు పొట్టికి ఖద్దన విస్తారముగ నేయించి ప్రచారమునకై మండల సంఘమువారిని రూపాయలు 1000/- గోరుట.
- ఈ తీర్మానములు శ్రీయంత మానీని మానుసామినాయకుగారి అధ్యక్షతక్రింద తీర్మానింపబడెను.

చెన్నపురి బజారుధరలు

డిసెంబరు 18-వ తేది సోమవారము

Table with 4 columns: Item, Unit, Price, and another Price. Includes items like rice, oil, and other market goods.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price, and another Price. Includes items like various types of rice and other goods.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price, and another Price. Includes items like different grades of rice and other market items.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price, and another Price. Includes items like various types of rice and other goods.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price, and another Price. Includes items like different grades of rice and other market items.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price, and another Price. Includes items like various types of rice and other goods.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price, and another Price. Includes items like different grades of rice and other market items.

మదరాసుజిల్లా ఆంధ్రబాతీయోపసంఘము

ఈ సంఘమునుండి సి. వి. నరసింహారావుగారును ప్రతినిధులుగా గయాకాంగ్రెసునకు ఎన్నుకొనబడిరి. వార బాటున వీరిపేరు కనివారం పత్రికలో ప్రకటించిన 'కేర్లలో వదిలి' వేయబడెను.

శ్రీమవరంతాలూకా

మూడవ ప్రాథమిక పాఠశాలసభ - యందగండి
మూలాల్కా మూడవ ప్రాథమిక పాఠశాలసభ యూనెల24వతేదిని లెజవాడతాలూకాలో ప్రసిద్ధింపబడుచున్నా జ.శ్రీ.సి. కొలంబరెడ్డిలి ఏ. గారిఅధ్యక్షతక్రింద జరుపబడున గాన ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థిమానులును వయచేయ ప్రాథమికులు. ఈసభ యందగండిగ్రామములో జరుపుటకు మ రా శ్రీ చెరువవాడ శివరామరాజుగారు ఆహ్వానించినందున యచ్చట జరుపబడును. ఇతరతేదీలనుండి వచ్చునీపాఠశాలయాలను,విద్యార్థిమానులును తాదేవల్లిగూడెందగ్గర లైలుదిగి చీలకలంపాడుగారు బండిమీదవచ్చి అచ్చటనుండి మైలండింగిమీద యందగండి గ్రామంలో దిగుటకు మిఠల అనుకూలముగా నుండునగాన దయచేయప్రాధికులు.

వేలూరి పెంకటరత్నం, కార్యదర్శి.

శిష్యా శిష్యామిత్రాద్రి.

బంధు

(ఒక విలేజ్ నుండి)

నోటిఫికేషన్

ఇంటును మిడియేటు, వి.వి. కలెక్షనల పోలీసుల చేతుల

పూర్తిగా జరిగినది.

తిరుగుతి కాన్స్టేబుల్ కలెక్షన్

తిరుగుతి కాన్స్టేబుల్ గారు గతించి మూడు రెండు సంవత్సరములు అయినది. ఆంధ్ర భావమును ఆంధ్రభావమునకు వారో...

స్వదేశీ ఉద్యమము

స్వదేశీ ఉద్యమము ఉత్సాహ యుక్తముగ నెప్పటికీ ఉట్టిన పానుచునే యున్నది.

దక్షిణాంధ్ర జమీందారులగు

నోటిఫికేషన్ కమిషనులో తోచిన సాహాయమును కేయమున్నరు, విరాళముల నొసంగి జాబులను ప్రోత్సహించుచున్నాడు.

దర్బార్

దర్బార్ రోజున కాశీలో యథాప్రకారము ఉత్సాహమున వైసె తర్వాత వి.వి. కలెక్షనల మొదలు పనులను తరగతి పిల్లలవలన యూనియన్ జాబులకు నెలకొల్పిన ఉత్సాహము కనుపరచిరి.

నెల్లూరు

(ఒక విలేజ్ నుండి)

డిసెంబరు 14 నెలనూరు సంస్థానమునందలి భీమని కట్టె వచాధి కరులగు శ్రీ గోవింద తీర్థ స్వామి వారు ఈ ప్రాంతమునకు 11 తేది విచ్చేసి పురమందిమున. తాము తిరుపతి గ్రామమునకు చేరువునకు 5 మైల దిగ్గజమునందలి స్థానిక పెంచెయ్యి విశ్వవిద్యాలయము కుంజుప్పి ఉత్సాహించిరి.

- (1) కేరాల ముద్దరామరాజుడి మోహూరు (2) కేరాల ముందరముడి (3) చక్రాల కిరమానాస్ నెల్లూరు (4) కేరాల ముద్దరామరాజుడి (5) చక్రాల కేరాల రామచంద్రాస్ (6) గడిచి నరసింహం

ఇట్టి కన్ను కొనడైన ప్రతిభులూ నెవ్వరే కొన్ని యాటంకముల వల్ల నెవ్వరినో ముందుగా జిల్లా కార్యదర్శి దయచేసి తెలియబరచినవో వాస్తవములు ముట్టించి తెన్ను కొనుటకు అనకాళి ముందును. కాన అట్టివారు త్వరలో జిల్లా కార్యదర్శి వలన తెలుపబడును.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILL LTD., Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year.

చాటుపద్యమణిమంజరి. డి. పీ. య. భా. X ము. వల రు 1-6-0. క్లబ్ కేవల ప్రతి రు 1-10-0. మూన్నాళ్లు ముచ్చట - వల 0-4-0.

వనోపనిసరస్వరిల్లా. రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పునరుద్ధరణ చేయుటకు యెంతో శక్తిగల గాంధీజీ ధర 1-10-0. ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనా తపాలాఖంబు ఉంచుకొని పంపించును.

విలాసము పి. డి. సావంత్. నెం 144 పనవవాడి, బొంబాయి. తెలగుప్రసాదాని (157). చర్యమైనందు తెలుగువల్ల వైభవముల పూచిగా 8 దినములలో నయపుగును.

“స్వరాజ్య” సిరాబిల్లలకు. సోల్ ఏజెంట్ కాలపరిమితి మార్పులు (841). 1911 సం. నవంబరు నెల 30-వ తేదీతో ఆఖరై యిది.

ముఖ్య గమనింపు (2943). మోగ్యతాపత్రములు. (1) నేను 5 సంవత్సరములనుండి విడుదల చేయవచ్చునట్టి బాధపడుచుంటిని.

ఆంధ్ర గ్రంథములు. శ్రీమదాంధ్రవాల్మీకి రామాయణము. మూడు వంతులు, లఘుటీ కాసహితము, ప్రథమసంపుటము, వల రు 4 లు. శ్రీకృష్ణలీలామృతము: ఇది యాంధ్ర వాల్మీకి రామాయణమునకు యిద్దోధము.

మీ జాతకము. ఒక సం. రమణరత్న జరుగు సంగతులు నెలకొనగా వాయుటకు కట్టుము రు 2/-, జీవితమునకిదిగాను ఒక అంతర్వేదితో వాయుటకు రు 5/- ఇతరకారము జీవిత మంతటిగాను ప్రతి సం. గమలో జరుగు ముఖ్యవిషయములతో వాయుటకు రు 8/- జనన సం. 100, నెల, వారము, గంటలు, నిమిషములు తెలుపవలెను.

బహుమానము. వైద్య విద్య. ఆయుర్వేద శాస్త్రములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును. ఇవైద్య వారాయణజ్ఞ కేశవజీ, (8128) 27, దివానాబాద్, మదరాసు.

మలయచందనము. గనేరియా అను తెగరొగమునకు తుకారాను తగ్గము లేదు. పిడికారితో కని లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, కప్ప, అను మాను విధముల 2 x 8 x 1/2 మును మాను తూటలలో మానును. శ్రీల దనుక వ్యాధులకు మోడ ఇది రాక్షసము. (251) ధర్మ 18 వల 2-4-0. గందర్వ సార్వభౌమ, రాయవరం (గోవావరం).

కత్తికట్టలు - చావులు. కప్ప తాళములు. ఆంధ్రసాహిత్యచే చేయబడినది. ప్రార్థనాంతుకు. వంటనే ధరల కట్టలూగుకు వాయుకు. వి. మొకటేళ్లకు అంతే కాకట్టకు అండ్ లోక్ డెవలప్ మెంట్. నెల్లూరు. (గోవావరం). తెలంగాణ అగ్రెమెంట్: “ఇంతటి మో నెల్లూరు.

ఇంద్రజాల మహా ద్రజాలము. (2118-688) ఈ ఆపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడీ, యో దృష్టివాస్తవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాత్రము, భూతైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేజీ తమము విచిత్రవిచిత్రవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయమయ్యేటటు, మోమడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కరిములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపై గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి.

పుటల 180 పుస్తకము ఉచితము. ఆరోగ్యమును శాశ్వతశుభమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమును ముగించే కరికెపాఠ్యమును దృఢగాత్రమును ఆయుర్విద్య దివి ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. పోస్టుచార్జియు మేమే భరించి పంపెదము. వంటనే వాయుకు. వైద్యశాస్త్ర మణికంకర్ గోవిందజీ, ఆలంక నిగ్రహ ఔషధాలయము. 26, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Andhra Tutorial College,

Polaiah upstairs opposite to Taluk Office, Innespeta, Rajahmundry. Of Vita interest to Senior Inter Students. Classes from 15th December. For Intermediate Part I Students only. Book your seats early.

Apply to:—M. K. Rangachari, Secretary

Madras Tutorial College

Now residing at Polaiah Upstairs Rajahmundry

త్వరపడుడు!

కొద్ది టిక్కెట్లు మాత్రమే!!

మించిపోవును!!!

ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్నగారి కుమారుడు సర్వేశం తాలూకు మేడ రూ 16,500 లకు లాటరీ.
మొత్తము 3,300 టిక్కెట్లు. టిక్కెట్టు 1-కి రు 5 లు మాత్రమే.

అయ్యలూరా! కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు పెద్దబజారులో మునిసిపలు నె 143 రంగు నాస్టాల్టిక మైన ఫలములో నేను 1918 సం॥లో కట్టించిన రెండవసారి గలిగిన నా మేడను ఆద్రా బీరువాల ఫిట్టింగు సహా గవర్న మెంటువారికి తెలియ జరచినవిషయం లాటరీమాలముగా విక్రయించుచున్నాను. ఇప్పటికే చాలా టిక్కెట్లు ఖరీదు అయినవి. ఇంకను కొన్ని టిక్కెట్లు మాత్రము గలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు త్వరపడినవో లభింపగలవు. 2. టిక్కెట్లన్నియు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ యెప్పుడు కలిపేదో, లాటరీ వేయువిధానమును, తప్పిలుగా ముందు యావత్రికలోను, స్వరాజ్య పత్రికలోను ప్రచురపరచిన పిమ్మట గొప్ప ఉద్యోగములు, పెద్దపనుషులు వగయిరాల యెదుట ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును. 3. టిక్కెట్లకల్ల వసూలయ్యే సాములో ఏజెంట్ల విమానమువలె రా ఖర్చులుపోను మిగతాసాము లాటరీ టిక్కెట్లు పూర్తి అయ్యే వరకును యెలూరు వెంట్రాట్ కో ఆఫరేటివ్ బ్యాంకిలో నుంచి లాటరీ అనంతరము దీక్షికోనబడును. 4. ఈ మేడను తనఖాబు వలె రా అస్యక్రాంతము చేసి చేసియుండలేదు. సభకు మేడకు ఎవరివల్ల యేతగాదాబునచ్చినా నా స్వంత ఖర్చులతో తరిమిరించి యీ మేడవామ్మను స్థిరపరచగలవాడను. లాటరీలో గెలుపొందిన వారల వారి కింక ఖర్చులతో గెలుపొందిన 15 రోజులలో వైమోతులతో ప్రభుమైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని యెలూరు సుబరిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో రిజిస్టరు చేయించుకొనవలయును. అందుకు నాకద్దమున్న టైటిలడిడ్లు, యెన్ఫోర్స్మెంట్ సర్టిఫికెట్లు వగైరాలు రిజిస్టరీకాలముందు యిచ్చి ఆస్తి స్వాధీన పరచబడును. 5. టిక్కెట్లు కావలసిన వారు తమ ఆద్రానున్న స్వప్రముగ వ్రాయుచు, టిక్కెట్టు 1-కి రు 5 లు మాత్రమే నా పేరు మునియార్డరు చేసినయెడల అందిన వెంటనే లాటరీ టిక్కెట్లు తిరుగు టిపాలో పంపించబడును. 6. వది టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొనువారికి ఒకటిక్కెట్లు కమిషనుగా యిచ్చబడును. 7. ముందు టిక్కెట్టు వి. పి. గా పంపబడును. 8. పోస్టు ఖర్చులు పంపిణీ జవాబు యిచ్చబడును.

మాటూరి సర్వేశం, మేడ హక్కుదారుడు, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శుద్ధస్వ దేశి బెంగులూరు - మేలు పట్టుచీరలు

బెంగులూరు, కిరిగూరు, రంగులూ, రమలూ, దాకణిలూ, పాకలూ, సాదాబాకలూ, గోనగడ్డలూ మొదలగునవి పురమాడిగా మేలురకం కట్టుతో చిలకపచ్చు, కనుపుపచ్చు, ఎలుపు, కోబా, ఆకాళివర్ణం, అరంజరంగు, పేఘువర్ణం, కాకిరంగు, నెమలిరంగు మొదలగు రంగులలో వారివారి ఆర్డరు పేరకు తయారుచేసి పంపిణీచేయు.

చాయకు గ్యారంటీ:—ఒకసారి ఆర్డరుయిచ్చినవారు తప్పక ఎక్కడును మాకే ఆర్డరునుపంపుదురు.
వివరములకు ఈదిగున విలాసమునకు వ్రాయవలెను. మాకం సుబ్బరాయశెట్టి అండు బ్రదర్స్,
పోస్టు బాక్స్ నెంబరు 255. కట్టుబడిన వర్తకులు, చాక్, బెంగులూరు

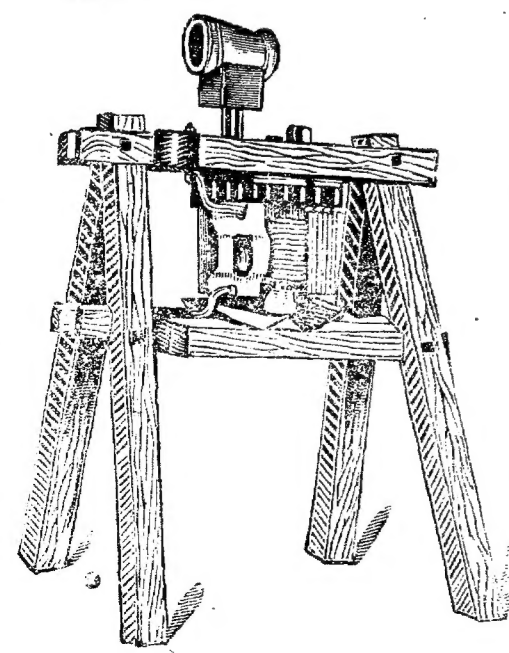
ది క్రౌన్ ఎంజినీరింగు అండు ఫౌండ్రీ వర్కుసు అండు కో,

The Crown Engineering and Foundry works & Co.

వర్కుసు : 117 బాన్త్రా రోడ్డు, హకారా.

Works: 117 Bantra Road Howrah.

3 రోలర్లు గల చెరుకు మిల్లులు.

అన్నిరకముల ఎంజిన్లుపోత పోయబడును. ఘాసీలు నారయంత్రములు న్యాయమైన ధరప్రకారము విక్రయించబడును. నారమిల్లులు తేయాకుతోటలు కొల్లియ మునిసిపాలిటీలు, జిల్లాబోర్డులు, మొదలగు వాటికి కావలసినవికూడ పంపబడును.

చెలుకుపంట నమయము సమీపించుచున్నది గాన మీరు చెలుకుయంత్రములకు ఆర్డరు పంపుటకు ఇదియే తగినసమయము.

యిప్పుడే ఆర్డరులను పంపిన మేము సకాలములో యంత్రమును సరఫరాచేయుటకు వీలుగా నుండును. మేము యిప్పుడు అనేకయంత్రములను సరఫరా చేసియున్నాము. అన్నియు తృప్తికరముగా పనిచేసినట్లు మా కాలాదారులు వ్రాసి యున్నారు. (384)

పనితరమునందు శ్రేష్ఠత్వము, సకాలమున సరఫరాచేయుట వీటికి పూచీ నిచ్చెదము. ధర యితర వివరములు తెలియగోరువారు మేనేజరుకు వ్రాసి తెలుసుకొన గోరెదము.

ది వ్యోవధము

శిలాజతుర సాయము

ప్రతివారికి ప్రాణసమానమైనది.

రోగకారణము లగు వాత-పిత్త-కఫములను సమానావృత్యం దుంచి ఎట్టి రోగమైనను ఏవయిన గల వారి కై నను రానివ్వకుండా నుఖముగ చిరకాలమువరకు జీవింపజేయును. రస-గక్త-కుక్రాదిధాతువులను కుభ్రపరచి వృద్ధిజేయును. శేమ-మనోబలిత సర్వరోగముల అతిశ్రుముగ బోగొట్టును. శేమో? జీవించియున్నందుకు ఏ రోగియైనను, నిరోగియైనను దీని శోక సారయైనను తప్పకపుచ్చుకొని తీరవలయును. వర్తక దాంభికపు మాటలు గాని, ప్రచురము గాని మాదికాదు. ఇండియాలో అనేకులు పుచ్చుకొని ప్రకంపించి తిరిగి కోరుచున్నారు. మీరేల పుచ్చుకొనరు! మీరు మీ బంధుమిత్రులు కలిసి యిప్పుడే పుత్తరము వ్రాసి శిలాజతుర సాయము డబ్బాను తెప్పించుకొని నేవింపుడు. రోగగ్రహితులై చిరకాల నుఖమునభవించెదరు. ఈ డిసంబరు నెలాఖరువరకు డబ్బా రూ 6-8-0 లు మాత్రము, పిమ్మట డబ్బా ఖరీదు రూ 8-0-0 లు.

మా విలాసము: ఆయుర్వేద రత్న పండిత బి. శ్యామసుందర రావు బ్రదర్సు, ఆయుర్వేదాపధాలయము, బరంపురం, గంజం ఇండియా

రు 500-లు ప్రథమబహుమానము జ్యోతిషరహస్యబహుమానపరీక్ష

30-4-23 తేదీని జరుగును.

కడు నులభము. ఫల మధికము. ఈ బహుమానముల కొరకు అత్యర్జునముగల పత్రికారులు ప్రయత్నముచేయవచ్చును. ఈ పరీక్షకు స్త్రీలును, పురుషులును కూడ దళితులును చేయవచ్చును. ఎవరియిండ్ల వారు కూర్చుండి “జ్యోతిష రహస్య” గ్రంథమును చూచుచునే పరీక్షప్రశ్నలకు సమత్తరములు వ్రాయవచ్చును. మార్కలింగజ్యోతిషనిలయమునంచి మాజ్యోతిషరహస్యగ్రంథమును తెప్పించుకొని ప్రతివారును పరీక్షకు దరఖాస్తుచేయుటకు అర్హులే. జ్యోతిషరహస్యగ్రంథముతో పంపబడుదరఖాస్తును 20-4-23 తేదీలోపుగానే నింపి పంపించవలెను. తరువాత దరఖాస్తులు మంజూరీ చేయబడవు. ద్వితీయబహుమానము రు 250-0-0. తృతీయ బహుమానము రు 116-0-0 ఇట్లన్నీ 10 బహుమానము లుండును. పరీక్ష నియమములు, పరీక్షవలనిలాభములు, బహుమానముల వివరములు, ఇంకా మరికొన్ని భోగట్టాలు జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముతో పంపబడును. ఈజ్యోతిషరహస్యగ్రంథము అనేకమందికి కొని యాడబడినది. ఒకప్రతి వెల రు 2-8-0 పుస్తకములకు ఈ దిగున చిరునామాకు వ్రాసిన, వి. పి. గా పంపబడును. శ్రీకళింగ జ్యోతిషనిలయం, విజయనగరం, వికాఖపట్నం జిల్లా.

క్యాలెండర్లు 1923

అ 3+2 సైజున ఆర్టుపేపరుమీద 90 మంది దేశనాయకులు, మధ్యభారత మూత కిరీటము ధరించినట్లు అందమయిన రంగులతో ముద్రించబడినవి. కాపీ 1కి 0-12-0 వర్తకులకు, యేజంట్లకు మంచికమీషను యిచ్చెదము. వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు. 434 స్వదేశీస్టోర్సు 82 చైనాబజారు, మద్రాసు

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. తాబూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని ఆనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, సన్నిపాతము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, క్షేక విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనోషములు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది ప్రజాయుధమువలె పనిచేయవలెనని సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (3801)-1 200 మాత్రలసీసా 1-కి రు 0 4-0; డబ్బా సీసాలు రు. 2-8-0 వి. పి. చార్జి ఎన్నిటికైనా రు 0-5-0. వి. పి. అండు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిశేపి, నెల్లూరుజిల్లా